

Impozitul agricol unic ar putea fi instituit începând cu 2014

Impozitul agricol unic ar putea fi instituit în Moldova în anul 2014. Discuții în acest sens au avut loc la întrevederea Președintelui Parlamentului, Marian Lupu, cu reprezentantul permanent al FMI în Moldova, Tokhir Mirzoev

Agenția „INFOTAG” transmite cu referire la serviciul de presă al Parlamentului că reprezentanții producătorilor agricoli au opinat la întrevedere în favoarea introducerii impozitului unic în agricultură, care, potrivit acestora, va diminua economia subterană, va consolida veniturile la buget, va crea condiții egale de activitate pentru toți agenții economici din agricultură.

În acest sens, ei s-au pronunțat pentru demararea, din acest an, a trei proiecte-pilot, în zonele de nord, centru și sud ale Republicii Moldova.

Reprezentanții agricultorilor au mai declarat că se conformează cotei TVA de 20% în agricultură, dar 12 % din plăți trebuie să rămână în conturile producătorilor agricoli, nu să fie plătite la bugetul de stat și returnate în 30 de zile.

Tokhir Mirzoev și-a exprimat rezervele față de proiectul de instituire a impozitului unic în agricultură, menționând că

introducerea unui impozit unic „reduce posibilitatea de a regla situația economică a agenților economici în funcție de rezultatele anuale, posibilitate oferită de impozitul pe venit”.

Marian Lupu a propus noii misiuni de evaluare a FMI, să discute în privința lansării a trei proiecte-pilot de testare a acestui nou sistem, la nordul, în centrul și în regiunea de sud ale țării. „În cazul unui rezultat pozitiv, vom putea aplica acest sistem începând cu 01 ianuarie 2014. Este un element de reformă solicitat de către producătorii agricoli, dar și de către administrația publică locală, deoarece un rezultat pozitiv al acestei reforme fiscale va determina acumularea de venituri mult mai mari în bugetele primăriilor, care să fie folosite pentru dezvoltarea proiectelor de infrastructură socială pentru cetățeni”, a subliniat șeful Legislativului.

Vasile Cociu, directorul gospodări-

ei agricole Carahasani-Agro SRL, spune că ideea promovată de autorități pare a fi una bună. „Sunt mai multe beneficii. De exemplu, nu va mai fi nevoie ca producătorii să întocmească și să prezinte numeroase rapoarte la diverse instituții. Principalul avantaj este însă că toate gospodăriile agricole vor fi puse în condiții egale și vor plăti aceeași taxă, ceea ce va duce la eliminarea evaziunii fiscale”, a precizat omul de afaceri.

În același timp, șeful întreprinderii atrage atenția asupra unor posibile probleme. „Totul depinde de mărimea impozitului unic. Acum șapte ani, am fost unul dintre inițiatorii proiectului prin care a fost introdus impozitul unic în agricultură, cu titlu de experiment. Acesta a eșuat însă din cauza că a fost stabilită o mărime prea mare. Foarte multe gospodării agricole nu au fost în stare să achite la timp taxa”, a explicat Vasile Cociu.

CITIȚI ÎN NUMĂRUL CURENT:

Ne putem asigura pensia de vârstă printr-un sistem facultativ

3

Ramura zootehnică tot mai afectată de la an la an, riscă să fie total distrusă

4

Care sunt condițiile de obținere a subvențiilor în anul 2013?

11

Creșterea și exploatarea caprinelor

12-13

CERERI ȘI OFERTE –
perioada 18 - 31 ianuarie 2013

15

Semințele de porumb s-au scumpit cu aproape 50%?

Prețul semințelor de porumb a crescut cu circa 50% - de la 20-25 de lei pentru un kilogram, în anul 2012, la 30-35 de lei în prezent.

„De fapt, nu este o majorare, ci o ajustare de cost, deoarece în anul 2008 un kilogram de semințe de porumb costa 30 de lei, iar ca urmare a crizei mondiale noi am redus prețul la circa 20 de lei. De atunci însă prețul porumbului s-a majorat de circa trei ori, iar al semințelor a stagnat. În consecință, gospodăriile agricole nu mai erau interesate să cultive porumb pentru semințe”, a explicat Vasile Pojoga, directorul Institutului de Fitotehnie „Porumbeni”.

Savantul susține că anul trecut, ca urmare a secetei grave, în Republica Moldova s-au recoltat doar 2.700 de tone de material semincer de porumb, în timp ce necesitățile sunt de 4.500 de tone. Deficitul de aproape 2.000 de tone va fi acoperit din stocurile rămase din anii precedenți.

Alexei Ivanov, producător agricol din Mălăiești, Orhei,

spune că în acest an va semăna peste 100 de hectare de porumb, iar pentru însămânțarea unui hectar va fi nevoit să cheltuiască cu o mie de lei mai mult decât până acum. „Cu cât mai mari sunt cheltuielile la înființarea unei culturi, cu atât mai mici vor fi veniturile. Probabil, în jur de cinci, șase mii de lei, acestea sunt cheltuielile reale la un hectar de porumb”, a precizat fermierul.

Ministrul Agriculturii, Vasile Bumacov, declară că semințele nu s-au scumpit. „Eu nu cred că s-au scumpit cu 50, eu nu am

auzit, prima dată aud că-i cu 50 la sută. Nu e adevărat. Minciuna numai s-a spus și încă trebuie să aibă consecințe”, a declarat Bumacov.

Datele statistice arată că în 2012 producția agricolă s-a comprimat cu 22,4%, față de 2011. Micșorarea producției globale agricole a fost determinată de scăderea accentuată a producției vegetale - cu 32,6%, în timp ce cea animalieră s-a redus cu 1,1%. Cea mai dramatică scădere s-a înregistrat la producția de porumb - cu 61%.

Benzină angro cu 50 bani mai scumpă

Una dintre cele mai mari companii petroliere de pe piața Republicii Moldova, a majorat cu 3-4% prețul benzinei comercializate cu ridicată.

Astfel, cea mai populară benzină A 95 se vinde angro la un preț de 16,0 lei pentru un litru, cu 50 bani mai scump. Motorina a rămas deocamdată la prețul vechi de 15,30 lei pentru un litru.

Reprezentanți din cadrul Direcției vânzări a companiei nu au dorit să comenteze sau să explice creșterea costurilor.

Majorarea prețului angro ar putea duce la o scumpire a benzinei și la pompă. Deocamdată nu se știe cu cât.

Stela Iațco, purtător de cuvânt la Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (ANRE), spune că instituția nu a fost informată de companiile petroliere despre intenția de a ajusta prețurile.

Scumpirea benzinei se datorează avansului cotațiilor internaționale ale țițeiului, care deja de o

săptămână se mențin mai sus de 115 dolari pentru un baril, cu 4% mai mult decât la începutul anului.

Un alt factor ce ar impune modificarea prețurilor sunt accizele mai mari, cu circa 11%, la importul benzinei și motorinei, aplicate de la 1 ianuarie, efectul cărora abia acum începe să se facă vizibil.

La finele anului trecut, mai mulți proprietari de companii petroliere declarau că taxele mai mari vor duce la scumpirea cu 20-40 de bani a unui litru de combustibil.

Federația Agricultorilor AGROinform prezintă prețurile săptămânale angro la fructe și legume pe 5 piețe din Moldova

Informația despre prețurile săptămânale o puteți accesa pe www.agravista.md 31.01.2013

Denumirea produsului	Piața agricolă Edineț			Piața angro Bălți			Piața angro Chișinău (Albișoara)			Piața agricolă Ungheni			Piața agricolă Cahul		
	minim	maxim	mediu	minim	maxim	mediu	minim	maxim	mediu	minim	maxim	mediu	minim	maxim	mediu
LEGUME															
Ardei dulce	-	-	-	-	-	-	32,00	45,00	45,00	35,00	45,00	45,00	-	-	-
Cartofi	4,00	4,50	4,00	2,80	5,00	3,70	4,00	5,00	4,50	4,00	6,00	5,00	4,30	4,70	4,50
Castraveți	-	-	-	-	-	-	23,00	28,00	23,00	-	-	-	-	-	-
Ceapă albă	-	-	-	-	-	-	8,00	8,00	8,00	-	-	-	-	-	-
Ceapă galbenă	3,00	3,50	3,00	2,80	3,50	3,00	3,00	4,00	3,50	4,00	5,00	5,00	3,50	4,00	4,00
Ceapă verde (cozi)	-	-	-	-	-	-	40,00	55,00	45,00	-	-	-	-	-	-
Ciuperci Păstrăv/Veșenca	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30,00	30,00	30,00
Ciuperci Champignon	-	-	-	-	-	-	32,00	35,00	35,00	35,00	38,00	38,00	-	-	-
Dovlecei	-	-	-	-	-	-	30,00	30,00	30,00	35,00	35,00	35,00	-	-	-
Morcov	6,00	6,00	6,00	3,00	4,00	4,00	5,00	6,00	5,00	6,00	8,00	7,00	5,00	5,00	5,00
Pătrunjel	-	-	-	-	-	-	40,00	50,00	45,00	-	-	-	-	-	-
Praz	-	-	-	-	-	-	12,00	12,00	12,00	-	-	-	-	-	-
Ridiche neagră	-	-	-	4,00	4,00	4,00	4,00	5,00	4,00	5,00	6,00	5,00	3,00	3,00	3,00
Roșii de seră	-	-	-	-	-	-	23,00	35,00	32,00	20,00	25,00	25,00	-	-	-
Sfeclă de masă	4,00	4,00	4,00	4,00	4,00	4,00	4,00	5,00	4,00	6,00	7,00	6,00	5,00	5,00	5,00
Usturoi	-	-	-	26,00	28,00	27,00	28,00	25,00	28,00	35,00	35,00	35,00	-	-	-
Varză	2,00	3,00	2,80	1,90	2,40	2,20	2,80	3,30	2,80	4,00	6,00	5,00	2,50	2,50	2,50
Varză broccoli	-	-	-	-	-	-	50,00	55,00	50,00	-	-	-	-	-	-
Varză conopidă	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8,00	10,00	8,00	-	-	-
Varză de pechin	-	-	-	-	-	-	8,00	8,00	8,00	10,00	10,00	10,00	-	-	-
Vinete	-	-	-	-	-	-	25,00	30,00	28,00	35,00	35,00	35,00	-	-	-
FRUCTE															
Banane	-	-	-	-	-	-	18,00	18,00	18,00	-	-	-	-	-	-
Caise	-	-	-	2,80	5,00	3,70	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Coacăză roșie	-	-	-	2,80	3,50	3,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Grepfrut	-	-	-	-	-	-	18,00	20,00	19,00	-	-	-	-	-	-
Lămâi	-	-	-	-	-	-	23,00	25,00	25,00	-	-	-	-	-	-
Mandarine	-	-	-	-	-	-	15,00	17,00	17,00	-	-	-	-	-	-
Mere	3,00	5,00	4,00	-	-	-	3,00	6,00	5,50	4,00	5,00	5,00	4,00	5,00	5,00
Mere Golden	-	-	-	-	-	-	4,00	7,00	6,00	5,00	7,00	7,00	5,00	7,00	7,00
Mere Idared	-	-	-	-	-	-	3,00	6,00	5,00	5,00	8,00	7,00	5,00	8,00	7,00
Mere Richard	-	-	-	3,00	4,00	4,00	-	-	-	6,00	7,00	7,00	6,00	7,00	7,00
Miez de nucă	70,00	85,00	82,00	-	-	-	-	-	-	65,00	75,00	75,00	65,00	75,00	75,00
Pere	-	-	-	4,00	4,00	4,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Portocale	-	-	-	-	-	-	16,00	18,00	17,00	-	-	-	-	-	-
Prune uscate	-	-	-	-	-	-	25,00	30,00	28,00	20,00	25,00	23,00	20,00	25,00	23,00
Struguri albi de masă	-	-	-	4,00	4,00	4,00	12,00	15,00	12,00	15,00	16,00	15,00	15,00	16,00	15,00
Struguri de masă Moldova	-	-	-	-	-	-	15,00	20,00	20,00	8,00	15,00	15,00	8,00	15,00	15,00
Struguri Kișmiș	-	-	-	26,00	28,00	27,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Struguri roșii de masă	-	-	-	1,90	2,40	2,20	15,00	20,00	20,00	-	-	-	-	-	-

■ EDITORIAL

Liliana BEREGOI

Pentru că vreau și pot

Azi m-am trezit la ideea câte lucruri vreau și pot să le fac, fără a depune eforturi deosebite.

Vreau și pot să lucrez, să ascult, să pricep, să iubesc, să aștept, să ajut...și așa putea să continui la infinit, dar din păcate sunt prea multe lucrurile pe care vreau, dar nu pot să le schimb. Aș vrea să schimb mentalitatea celor care ne guvernează și care se ceartă zi de zi ca la piață. Se ceartă chiar și atunci când oamenii sunt disperați de atâta sărăcie, de calamități care distrug speranțele, de timpul care trece atât de repede.

Ce mult aș vrea să pot opri timpul și ce mult aș vrea să găsesc o motivație în tot ceea ce fac. Să o găsesc nu doar eu. Să o găsiți și voi atunci când sunteți obosiți, atunci când nu mai credeți în nimic.

Aș vrea să le pot oferi o parte din sănătatea mea celor apropiați, atunci când suferă. Ce păcat că nu pot...

Aș vrea să pot schimba lumea, dar am învățat că doar ea mă poate schimba pe mine.

Am învățat multe, dar mai am multe de învățat de la oamenii care nu apar în ziare și la televizor, de la oamenii care muncesc zi de zi, îți întind mâna atunci când te prăbușești și nu așteaptă nimic în schimb, care-și duc viața cu demnitate și care au trecut școala celor șapte ani de acasă, nu au case de lux, dar au suflet mare și credință.

Ceea ce am scris aici e poate mai mult o motivație pentru mine personal, sper să fie același lucru și pentru voi. Sunt tânără și pot fi de folos lumii, nu vreau să trăiesc inutil.

Ne putem asigura pensia de vârstă printr-un sistem facultativ

Guvernul a aprobat cadrul legislativ ce reglementează crearea, administrarea și depozitarea fondului facultativ de pensii prin intermediul căruia moldovenii vor putea contribui la asigurarea unui venit suplimentar la atingerea vârstei de pensionare.

Potrivit prevederilor privind fondurile de pensii facultative, Comisia Națională a Pieței Financiare va elibera licențe și autorizații societăților de administrare a fondurilor de pensii facultative, care trebuie să dețină un capital social minim de 730 mii de euro. Mărimea contribuțiilor pe care le va achita cetățeanul pentru a obține ulterior pensia facultativă se stabilește conform regulilor planului de pensii facultative. Acest plan, elaborat de administratorul fondului de pensii și aprobat de CNPF, conține reguli și condiții, conform cărora administratorul colectează și investește activele fondului în scopul obținerii pensiei facultative de către participant.

Contribuțiile la fondul de pensii facultative se rețin și se virează de către angajator sau direct de către beneficiar. În același timp, contribuția poate fi distribuită între angajator și angajat în baza prevederilor din contractul colectiv de muncă sau în baza unui proces verbal încheiat cu reprezentanții angajaților ori negociat în mod individual. Poate beneficia de pensie facultativă acea persoană care a atins vârsta de pensionare și a achitat minimum 60 de contribuții lunare.

Prezenta lege va intra în vigoare la 6 luni de la data publicării, iar fondurile nestatale de pensii și persoanele juridice ce dețin licențe privind gestionarea unor astfel de fonduri sunt obligate să obțină licențe și autorizații în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a legii.

Menționăm că Banca Mondială a recomandat Republicii Moldova să implementeze sistemul de pensii multipilon, țara noastră fiind unica din regiune în care ac-

tivează doar sistemul public de pensii sau pilonul I. Sistemul de pensii facultative corespunde pilonului III, care funcționează după principiul participării benevole. Deși a fost adoptată încă în 1999 Legea privind fondurile de pensii nestatale, au fost înregistrate doar două fonduri de pensii private, care nu desfășoară nici o activitate. Potrivit experților, această situație s-a înregistrat ca urmare a unor curențe ale legislației privind fondurile nestatale de pensii.

Salariile aleșilor locali vor fi majorate cu 48%

Prim-ministrul Vlad Filat a avut o întrevedere cu membrii Consiliului Național al Congresului Autorităților Locale din Moldova (CALM), în cadrul căreia s-a referit la ajustările legislative în domeniul finanțelor și administrării publice locale, asupra cărora s-a convenit în cadrul întrevederilor anterioare cu membrii Consiliului Național al Congresului Autorităților Locale din Moldova.

Vlad Filat a menționat că Guvernul va aproba modificări în legislație care prevăd majorarea salariilor pentru aleșii locali cu 48%, precum și în actele normative cu privire la structura și statele de personal ale primăriilor satelor (comunelor), orașelor

(municipiilor) și cu privire la organigrama și statele de personal ale aparatului președintelui raionului, direcțiilor, secțiilor, ale altor subdiviziuni din subordinea Consiliului raional.

Cît privește discuțiile inițiate de CALM despre acumularea impozitelor pe venit în bugetul local, Vlad Filat a menționat că cetățenii urmează să-și plătească impozitul la locul de trai, pentru a contribui la amenajarea și îmbunătățirea infrastructurii. În aceeași ordine de idei, Prim-ministrul a solicitat de la membrii Consiliului propuneri concrete care să aibă la bază argumente clare în privința instituirii taxelor locale pentru posesorii unităților de transport.

Premierul a declarat că au fost aprobate modificări cu privire la asigurarea accesului liber al aleșilor locali în instituțiile guvernamentale. Totodată, solicitarea CALM de a acorda aleșilor locali pașapoarte de serviciu a fost declinată, decizia fiind argumentată prin discordanța cu normele internaționale, inclusiv cu prevederile Acordului de liberalizare a regimului de vize cu Uniunea Europeană și prevederile acordurilor de circulație liberă în baza pașapoartelor de serviciu pe care le-a semnat Republica Moldova cu diferite state ale lumii. S-a convenit ca, la inițiativa administrației locale, să fie instituit postul de viceprimar, în funcție de bugetul administrației, iar pozițiile cu jumătate de normă să fie excluse, acestea fiind rotunjite.

Prim-ministrul a mai menționat că o atenție deosebită va fi acordată disciplinei bugetare. De asemenea, Vlad Filat a subliniat necesitatea instituirii unui clasificator al materialelor de construcții în cadrul achizițiilor publice care vizează lucrări de construcție/reconstrucție a obiectivelor publice.

„În goana după materiale de construcție ieftine, adesea ne pomenim că banii alocați pentru efectuarea unor lucrări sunt aruncați în vânt. Calitatea lucrărilor trebuie să fie asigurată, iar aceasta depinde inclusiv de calitatea materialelor utilizate”, a atenționat Prim-ministrul.

Prim-ministrul a convenit cu membrii Consiliului Național al Congresului Autorităților Locale din Moldova că asemenea întruniri vor fi convocate lunar.

Adresa redacției:

MD-2004, Chișinău,
bd. Ștefan cel Mare, 123 V.
Tel.: 23-56-98
e-mail: publicitate@agroinform.md
www.agravista.md

Comanda nr. 297

Tiparul executat

Tiraj: 3500

la tipografia «PRAG-3»

Ramura zootehnică tot mai afectată de la an la an, riscă să fie total distrusă

Sectorul zootehnic din Moldova a fost afectat de secetă și în anii 2003 și 2007, acestea cauzând erodarea continuă a ramurii. Datele statistice arată că efectivul de animale din țară s-a redus considerabil în ultimii zece ani. Creșterea bovinelor este principala ramură zootehnică din țară, furnizând cele mai mari cantități de producție, însă șeptelul de bovine s-a redus în ultimii zece ani de peste două ori, de la 410 mii la 184 mii de capete.

Numărul de porcine și cel al vitelor cornute mici, de asemenea s-a redus, însă ceva mai puțin. Conform datelor recensământului agricol, la 1 martie 2011, în țară erau înregistrate peste 203 mii de bovine, 422 mii de porcine și 747 mii de ovine și caprine. Potrivit lui Viorel Guțu, vice-ministrul Agriculturii și Industriei Alimentare, șeptelul s-ar fi redus cu 10 % în perioada imediat următoare după ce seceta și-a intrat pe deplin în drepturi. La sfârșitul acestei veri mai mulți reprezentanți ai Asociațiilor crescătorilor de animale din țară au bătut alarma în privința reducerii drastice a efectivului de animale, cerând ajutorul statului. Pantelei Plugaru, președintele Federației asociațiilor crescătorilor de ovine și caprine spunea: „În ultimele 12 luni, numărul de oi și capre a scăzut cu o pătrime de la un milion”. Sacrificarea vitelor ar putea avea efecte negative asupra securității alimentare, dar și asupra migrării populației din mediul rural.

Vasile Cîreș din satul Logofteni, raionul Fălești, are 300 de vite. Din cauză că furajele sunt tot mai puține, omul a decis să le reducă la jumătate porția zilnică de hrană.

„Începând cu luna august le-am hrănit cu fân, paie și siloz și de aceea astăzi suntem nevoiți să dăm o cantitate mai puțină, ca să putem lungi timpul. Avem în jur de 25 de tone de paie, avem fân în depozite, în jur la 30 de tone. Asta ar însemna pentru luna februarie, începutul lui martie”, a relatat Vasile Cîreș.

Nu doar fermierii au această problemă. Și micii producători se plâng de prețurile mari ale furajelor.

Zootehniștii din Fălești spun că situația este alarmantă în raion și că fără ajutorul statului, lucrurile s-ar putea înrăutăți. „Situația zootehnică este poate și mai proastă decât în alte raioane. Șeptelul de animale s-a micșorat la bovine cu 400 de capete. Numai în raioanele de centru și de sud s-a efectuat subvenționarea animalelor în sectorul privat. Ar fi

fost probabil binevenit și la noi să vină această subvenționare”, a declarat Grigore Cojocaru, zootehnician.

Criza de lapte

În prezent Moldova produce pe toate căile de producție (familii, fermieri, cooperative, alte tipuri) lapte în volum de aproximativ 565,0 mii tone de lapte cu mici devieri de la an la an. Din acest volum de lapte întreprinderile de prelucrare, care au mai rămas și funcționează astăzi în Moldova primesc aproximativ doar 130,0 mii tone de lapte anual, atunci volumul deficitului de lapte necesar consumului intern constituie 905,0 mii tone. Cu alte cuvinte aceasta înseamnă că necesitatea de lapte în Moldova este acoperită doar la nivel de 13,0 %.

În așa fel deficitul cantității de 905,0 mii tone de lapte este acoperită într-un volum de aproximativ de 5 la sută din impor-

turi, iar restul din lapte artificial și sintetic, care fără rușine este pe larg reclamat ca lapte natural.

„Cererea de lapte în Moldova este mare și se majorează o dată cu reducerea nivelului de trai în ultimii ani. O parte a populației dispune de surplus al laptelui. Acesta se distribuie pe piața Moldovei pe două căi. Prima – a fabricilor de prelucrare a laptelui, iar a doua – direct consumatorilor de către crescătorii de animale, sub formă de produse lactate și lapte natural. Cea mai mare a populației preferă de a nu răspunde achizițiilor de lapte de către fabrici din cauza prețului mizerabil pe care îl oferă aceștia. Pe de altă parte statul nu oferă nici o alternativă pentru crescătorii de vaci privați. În general piața nu este reglementată de aceea apar multe contraziceri și disensiuni între producătorii particulari de lapte, consumatori și organele care monitorizează aceste procese.

În așa fel prețul oferit de cei ce fac achiziții de lapte nu

acoperă nici jumătate din cheltuielile de producție din cauza aceasta producția este prelucrată și vândută neorganizată”, consideră Gheorghe Costandachi, Doctor în economie, conferențiar – cercetător.

Specialistul spune că o altă cauză cheie constă în faptul că în prezent nu există mecanisme de consolidare a acestui sector foarte important de altfel al economiei naționale.

Și ultimul motiv ar fi interesul unor persoane cu impact foarte puternic asupra acestui segment al pieței de a menține situația „status quo”, deoarece e mult mai convenabil de a importa o tonă de componente și derivate pentru a produce 10 tone de lapte artificial și de al vinde cu preț exagerat. Ca exemplu, un leu investit în producția naturală de lapte face 2-3 rotații anuale, pe când un leu investit în producția artificială de lapte produce de la 12 până la 25 rotații. Aceasta înseamnă că rentabilitatea în acest caz este de 15 ori mai mare.

Perspectivile unui viitor apropiat de 5-10 ani în Moldova sunt sumbre, în opinia specialiștilor. Chiar dacă azi investim în reanimarea sectorului de producție a laptelui mai degrabă de 5-7 ani rezultatele nu vor fi palpabile. Este cunoscut faptul că pentru aducerea unei ferme de 30 de vaci la potențialul complet de producere este nevoie de aproximativ 5 ani. Acesta este termenul în care entitatea zootehnică ar putea da produs net cu rentabilitate de

20%. Iar dacă includem și rata de răscumpărare a investiției atunci perioada se prelungește până la 12 ani.

Pentru a soluționa problema legată de domeniul producției de lapte trebuie întreprinse măsuri consecutive pas cu pas. În primul rând trebuie de eliminat influența, protecționismul și elementele criminale ale acestui domeniu. Guvernul trebuie să elaboreze pârghiile de interzicere a producției artificiale a așa-numitului lapte și comercializării lui.

Infrastructura domeniului zootehnic este completamente distrusă. De aceea este necesar ca structurile responsabile de acest sector să elaboreze mecanismele respective prin care s-ar asigura în întregime ciclul de la creșterea hranei pentru animale până la producția finală de produse lactate.

În prezent nu se cunosc costurile pentru reanimarea sectorului de producție a laptelui. În acest sens se cere o evaluare comprehensivă și frontală a acestui sector, pentru ca să fie apreciată situația reală.

Gheorghe Costandachi este de părere, că dacă vor fi luate decizii corecte de către autoritățile centrale și se vor realiza cele menționate de către mine în acest comentariu, în următorii 5-10 ani Moldova ar putea să se autoasigure cu lapte natural și ar putea deveni un exportator de produse lactate pe piața regională și cea europeană la prețuri mult mai mici decât cele din alte țări.

Volumul producției agricole s-a redus, în 2012, cu 22,4%

În anul 2012, indicele volumului fizic al producției agricole din R. Moldova s-a redus cu 22,4% față de anul 2011.

Surse din cadrul Biroului Național de Statistică informează că reducerea a fost determinată de descreșterea producției vegetale cu 32,6%, dar și a celei animaliere - cu 1,1%. În final, cota producției vegetale în totalul producției s-a micșorat de la 68% la 59%.

Conform unor date preliminare, cea mai mică a fost recolta de porumb - 571 mii tone (39% față de nivelul anului 2011), de leguminoase pentru boabe - 1,2 mil. t (48,9%), cartofi - 182 mii t (51,9%), tutun - 2,8 mii t (52,9%).

Recolta de sfeclă a constituit 584 mii t (99,2%), cea de fructe - 376 mii t (90,2%), de struguri - 505 mii t (84,7%).

În zootehnie s-au atestat creșteri doar în producția de carne de vită și de găini - cu 2,8% - la 165 mii t. Producția de lapte s-a redus cu 5,3% - la 528 mii t, de ouă - cu 9,7% - la 633 mil. bucăți.

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare explică declinul din sectorul prin seceta dezastruoasă din vara anului 2012, care a afectat 90% din teritoriul țării și a adus prejudicii de 2,5 mlrd. lei.

Guvernul a stabilit sancțiuni pentru nerespectarea termenului de restituire a TVA

Producătorilor agricoli le va fi restituită taxa pe valoare adăugată în termen de 30 de zile din data solicitării, iar în cazul în care termenul nu va fi respectat vor fi aplicate sancțiuni pentru agenții fiscali. Așa stabilesc modificările aprobate de Guvern.

Începând cu 1 ianuarie curent, statul se obligă să restituie producătorilor agricoli cele 12 % din taxa pe valoare adăugată, în termen de cel mult 30 de zile.

Veaceslav Negruță, ministrul finanțelor spune: „Noi ne-am propus să facem ordine în această procedură de restituire a taxei pe valoare adăugată, pe de o parte confirmarea exactă a termenilor stabiliți de lege 45 de zile în cazul celorlalte restituiri și 30 de zile în cazul producătorilor agricoli. Astfel asigurând că statul nu distrage

mijloace financiare de la agenții economici și le pune la dispoziția acestora un termen stabilit de lege”.

Modificările operate la Regulament stabilesc și amenzi pentru întârzierea plăților. Funcționarii fiscali care vor târăgăna procedura riscă amenzi de până la 10 mii de lei.

„Norma legală prevede un fel de penalizări dacă contribuabilul nu plătește la timp impozitul este penalizat. Respectiv, și statul va fi în situația să compenseze în cazul în care va târăgăna și va întârzia să restituie banii agentului economic”, afirmă Negruță.

Precizăm că politica fiscală pentru anul curent prevede majorarea TVA-ului în agricultură de la 8 la 20%. Statul urmează se restituie agricultorilor diferența de 12 la sută.

Prețul terenurilor agricole se menține la același nivel, al doilea an consecutiv

Prețul terenurilor agricole în Republica Moldova se menține, al doilea an consecutiv, în medie la nivelul de 7-10 mii de lei pe hectar, potrivit experților imobiliari, comunică MOLDPRES.

Bursa Imobiliară LARA constată că „prețul unui hectar de pământ în raza de 25-35 de kilometri a orașului Chișinău este în medie de 10000-14000 de lei pe hectar, în funcție de tipul solului, bonitate, relief. În medie pe țară, pământul costă 7-10 mii de lei”. Terenurile consolidate cu o suprafață de peste 20 de hectare sunt cu 20-30 la sută mai scumpe.

Politica de prețuri a terenurilor agricole în suburbiile Chișinăului cu ieșire la traseu diferă foarte mult de costurile medii pe piață. Astfel, prețul unui

hectar de pământ, în funcție de amplasare, depărtare de la sistemul de comunicații și relief, a variat în anul 2012 între 20000 și 45000 de euro. Aceste terenuri au fost cumpărate anterior pentru a le schimba destinația și a construi obiective industriale, turistice sau de altă menire.

Agenții imobiliari spun însă că cerere pentru acest tip de terenuri practic nu există, pentru că aproape nu există doritori de a demara construcții în suburbii.

Potrivit Agenției Relații Funciare și Cadastru, în anul 2012, în total pe țară, au fost înregistrate 163855 de tranzacții cu terenuri agricole, din care 52138 de vânzare-cumpărare, peste 43,6 mii de moștenire și 31,5 mii de donații, notează MOLDPRES.

Programul „Pare 1+1” a fost prelungit până în anul 2015

Perioada de implementare a Programului de Atragere a Remitențelor în Economie „PARE 1+1” a fost prelungită până în anul 2015, printr-o decizie aprobată, miercuri, de Guvern.

Ministrul Economiei, Vale-riu Lazăr, a spus în ședința Executivului că experiența de până acum a demonstrat că programul este o reușită, iar din acesta se inspiră și alte țări. „Prin urmare, trebuie să menținem plafonul sus și să continuăm programul. „PARE 1+1” nu este doar un ajutor financiar direct din partea statului. Programul presupune instruire, consultanță și sprijin”, a subliniat Lazăr.

Programul a fost lansat oficial în luna noiembrie 2010 și este destinat lucrătorilor migranți sau rudelor de gradul întâi ale acestora, care doresc să investească în inițierea sau extinderea unei afaceri în R. Mol-

dova. Programul este menit să faciliteze accesul la finanțare al migranților și să-i reintegreze pe aceștia în societate, contribuind și la stimularea transferurilor bănești pe căi oficiale, introducerea practicilor bune din statele gazdă ale migranților, oferind o pârgie pentru introducerea inovațiilor.

Programul se realizează după regula „1+1”: fiecare leu investit din remitențe va fi suplinit cu un leu din cadrul programului. Suma maximă a finanțării constituie 200 mii lei.

Banii din cadrul „PARE 1+1” sunt oferiți cu titlu nerambursabil.

În cadrul programului, au fost încheiate 124 contracte de finanțare nerambursabilă cu antreprenori. Suma alocată în perioada 2011-2012 a constituit 22,5 mil. lei. Totodată, investițiile atrase în proiectele respective au depășit 76 mil. lei. Astfel, s-a constatat că fiecare leu alocat din program atrage circa trei lei investiții în economia națională.

Pentru anul 2013, sunt prevăzute alocări de 32 mil. lei pentru implementarea acestui program, cu 50% mai mult decât suma alocată în 2 ani.

Programul „PARE 1+1” a fost susținut financiar de către Uniunea Europeană în perioada anilor 2011-2012, iar acum Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii din cadrul Ministerului Economiei, care implementează programul „PARE 1+1” și Fondul Internațional pentru Dezvoltare Agricolă (IFAD) sunt în proces de negociere în vederea identificării finanțărilor pentru acesta pe anii 2014-2015.

Majorarea TVA în agricultură, a scumpit grâul

Guvernul a găsit soluția pentru a opri scumpirea pâinii, practic inevitabilă după creșterea TVA la grâne: va alocă brutăriilor 27.000 de tone de grâu din rezerva de stat.

De la începutul acestui an prețul grâului a crescut cu aproape 20% și a ajuns la circa 4.200 de lei pentru o tonă. Aceeași situație se atestă și la făina de grâu de calitate superioară, care s-a scumpit de la 5.000 de lei la aproximativ 6.000 de lei pentru o tonă. Cu toate acestea, oferta de cereale și făină pe piața internă era una practic inexistentă. Și pe piața externă evoluția prețului la grâu a fost una ascendentă în această perioadă, astfel că la Bursa din Chicago o tonă a ajuns la 290 de dolari, iar la cea din Paris a atins valoarea de 248 euro. Prețul mediu per tonă pe piețele reprezentative din România a ajuns la 245 euro în Banat, 246 euro în Muntenia și 281 euro în Oltenia.

Pe site-urile specializate din Moldova apar tot mai puține oferte de grâu de producție autohtonă, iar cantitățile sunt mici.

Exportul, mai atractiv

Conform rezultatelor unui sondaj, realizat de specialiștii de la AGROinform Edineț, scumpirea grâului se explică prin faptul că producătorii de cereale, în special cei plătitori de TVA, pretind prețuri mai mari ca urmare a majorării de la 1 ianuarie 2013 a cotei acestui impozit de la 8% la 20%.

„Într-adevăr, o parte din producători au introdus în prețul de vânzare a produselor agricole și majorarea de 12 puncte procentuale a cotei TVA. Totodată, la scumpire a contribuit și creșterea

prețurilor pe piețele externe. De exemplu, în prezent la bursele regionale o tonă de grâu a ajuns la circa 340 de dolari. La un astfel de preț și ținând cont de faptul că pot beneficia de returnarea TVA, pentru companiile moldovenești a devenit atractiv exportul de grâu”, a declarat Alexandru Slusari, președintele Uniunii Asociației Producătorilor Agricoli Uniagroprotect.

Unul dintre efectele acestor majorări de costuri ar putea fi scumpirea pâinii.

Victor Cojocaru, directorul fabricii Franzeluța, dă asigurări că, în pofida prețurilor mai mari la materia primă, pâinea nu se va scumpi. „De la producerea pâinii întreprinderea aproape că nu obține profit. În același timp, completăm lunar sortimentul cu noi feluri de pâine și alte produse de panificație”, a precizat Victor Cojocaru.

Soluția de rezervă

Vasile Bumacov, ministrul Agriculturii, a declarat pentru „Adevărul” că a fost elaborat deja un proiect de hotărâre de Guvern

prin care 28.000 de tone de grâu din rezerva de stat vor fi distribuite fabricilor de pâine și brutăriilor din țară pentru a le asigura cu materie primă. „Companiile vor primi grâul cu condiția ca la toamnă să-l returneze din recolta nouă. Astfel vom putea preveni o creștere a prețurilor și, totodată, să obținem înnoirea stocurilor. Așa trebuie să funcționeze mecanismul, atunci când grâul este scump, statul vine și îl distribuie și îl colectează în toamnă. Atunci și statul beneficiază, și producătorii de pâine, și, până la urmă, consumatorul”, a explicat oficialul.

Potrivit lui Bumacov, datorită precipitațiilor abundente și majorării cu circa 50.000 de hectare a suprafețelor semănate cu grâu există premise pentru ca în acest an să fie strânsă o recoltă mai bogată de grâne.

Ca urmare a unei secete grave, anul trecut în Republica Moldova recolta de cereale a fost de două ori mai mică decât în 2011. Cea mai semnificativă scădere s-a atestat la porumb - cu circa 60%, în timp ce producția de grâu s-a diminuat cu 38%.

12% din TVA ar putea să rămână la dispoziția producătorilor agricoli, iar banii să fie înregistrați pe conturi speciale

Diferența de 12% din TVA, care ar urma să fie rambursată agricultorilor, ar putea fi înregistrată pe conturi speciale, iar banii ar putea fi folosiți doar în procesul producției agricole. Prevederea se conține într-un proiect de lege, înaintat de fracțiunea Partidului Democrat din Parlament.

Autorii proiectului invocă faptul că procedura actuală de restituire a sumelor TVA este una foarte complexă, birocratizată, iar din această cauză există riscul decapitalizării producătorilor agricoli și incapacitatea de a-și desfășura activitățile.

Totodată, autorii proiectului mai menționează că un sistem similar este folosit cu succes în Ucraina, și, în aceste condiții, producătorii moldoveni fac cu greu față concurenței produselor ucrainene.

De asemenea, fracțiunea PDM susține că în alte țări din regiune există rate reduse la TVA - România (se discută să fie redusă taxa TVA până la 9%); Polonia (5-7%), Rusia (10%), Belarus (10%). La nivel concurențial, această situație creează dificultăți pentru producătorii naționali, se precizează în nota informativă.

Democrații mai propun ca antreprenorii să fie scutiți de TVA și de taxa vamală la investițiile în capitalul social.

Publika.md reamintește că politica bugetar-fiscală pentru anul 2013 prevede introducerea cotei de 20% a TVA-ului la zahăr, precum și introducerea cotei standard de 20% pentru producția agricolă primară, cu restituirea diferenței de 12%. Potrivit proiectului, această diferență urmează să fie restituită producătorilor agricoli.

SERVICIILE OFERITE DE REȚEAUA FEDERAȚIEI NAȚIONALE A AGRICULTORILOR „AGROINFORM”

Dezvoltarea afacerilor

- Elaborarea planurilor de afaceri (acreditați la programele IFAD și proiectul ACED)
- Asistență la elaborarea pachetului de documente pentru accesarea finanțărilor
- Asistență la efectuarea studiilor de fezabilitate a investițiilor și identificarea furnizorilor de echipamente
- Asistență la pregătirea aplicațiilor pentru accesarea subvențiilor
- Organizarea vizitelor și misiunilor de afaceri

Dezvoltarea cooperativelor de marketing

- Asistență la crearea și dezvoltarea cooperativelor de marketing
- Asistență la crearea și dezvoltarea asociațiilor profesionale pe produs
- Instruiri în dezvoltarea afacerilor și cooperativelor de marketing

Servicii de marketing

- Servicii de intermediere a producției agricole
- Oferirea informației despre prețuri și piețe
- Promovarea cererilor și ofertelor comerciale
- Elaborarea studiilor și cercetărilor de piață

**Pentru informații suplimentare apălați
oficiul național de coordonare
și organizațiile regionale
ale Federației AGROinform**

Tel.: 373 22 23 56 98

Fax: 373 22 23 78 30

www.agroinform.md

www.agravista.md

Vasile Bumacov: „Plugul este un dezastru pentru agricultura Moldovei”

„Plugul a devenit un dezastru pentru agricultura Moldovei. Se poate face agricultură și fără plug, trecând la agricultura conservativă”, afirmă ministrul agriculturii, Vasile Bumacov. El consideră că utilizarea tehnologiei prelucrării terenurilor agricole no-till este capabilă să contribuie la trecerea sectorului agricol din Moldovei la un nou nivel de dezvoltare. Subiectul a fost discutat în cadrul întrunirii republicane a producătorilor agricoli care practică această tehnologie, organizată la Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare. Lucrătorii din domeniu au făcut schimb de experiență, iar Ministerul le-a apreciat meritele cu diplome de onoare.

Premierul Vlad Filat a menționat în cadrul întrunirii că „nu există timp pentru reflecție, iar în rezultat urmează să fie majorată productivitatea solurilor, împrumutând cele mai progresive tehnologii, inclusiv no-till. Avem pământ, specialiști buni, dar sunt necesare noi tehnologii și bani, la fel, o și impozitare adecvată. Condițiile climatice dificile, inclusiv seceta din vara anului 2012, sunt dovadă a faptului că modernizarea sectorului agricol este o prioritate pentru asigurarea unei dezvoltări durabile a sectorului agricol și a economiei naționale. Există tehnologii și practici pentru a face față acestor provocări. Este suficient să preluăm experiența altor state în domeniul agricol, să o punem în aplicare și să culegem roadele”, a menționat Filat.

Potrivit lui, „trebuie să in-

vestim fiecare leu disponibil în tehnologii noi, deoarece doar așa vom atrage investiții în Moldova”.

„Nu suntem săraci și ai ni-mănuși, avem pământ, apă, oameni. Este important să gestionăm chibzuit toate aceste bogății”, a subliniat prim-ministrul.

El a menționat importanța utilizării raționale a surselor de apă subterane și terestre, inclusiv pentru irigare.

Ministrul Agriculturii și Industriei Alimentare Vasile Bumacov a opinat că, „pe glob, 125 mil. de ha de terenuri agricole sunt prelucrate cu ajutorul tehnologiei no-till, deci, fără aratul pământului. În Moldova tehnologia este aplicată deocamdată

zis de pluguri, am reușit să menținem umiditatea în sol și am exclus eroziunea. În același timp, am strâns o roadă mai bună. Nu ne-a impus nimeni să utilizăm această tehnologie, sunt provocări ale naturii cărora trebuie să le facem față”.

„Mai mult de 10 ani gospodăria noastră agricolă utilizează tehnologia de prelucrare a pământului mini-till, ceea ce presupune că solul nu este arat, ci doar afănat înainte de

doar pe 50 mii de ha, dar agricultorii s-au convins de eficiența acestui procedeu cu efect de conservare”.

Gheorghe Panfil, directorul unei gospodării agricole din satul Plopi, raionul Dondușeni, prelucrează prin metoda No-Till 1.000 de hectare de pământ. „După ce ne-am de-

semănat. Actualmente, realizăm trecerea treptată la no-till, aceasta fiind o metodă mai eficientă. Avantajul metodei este efectul ecologic, economic, social, fără utilizarea muncii manuale, cu economii substanțiale de combustibil și lubrifianti, îngrășăminte, iar tehnica nu este supusă uzurii excesive. În plus,

în sol se păstrează mai bine umiditatea, iar productivitatea este mai înaltă. Noi am câștigat licitația și acum pregătim terenul instructiv-demonstrativ cu aplicarea tehnologiei no-till. În aceste scopuri 85 mii dolari a alocat gospodăria noastră și 80 de mii dolari - Fondul Internațional pentru Dezvoltarea Agriculturii”, a spus directorul întreprinderii „Gospodarul Re-diul”, Nicolae Kiktenko.

Directorul Centrului republican de pedologie aplicativă Gheorghe Jigău a relatat că „pământurile generatoare de resurse, sau no-till, sunt aplicate pe scară largă în Brazilia, Argentina, Statele Unite ale Americii, Canada. Printre țările CSI, lideri sunt Ucraina și Rusia.

„Moldova nu trebuie să rămână în urmă față de aceste țări, deoarece își poate pierde competitivitatea atât pe piața

internă, cât și pe cea externă. Pentru a evita îmburuienirea terenurilor în procesul aplicării no-till vom folosi mai multe mijloace chimice de protecție a plantelor, la fel, culturi de protecție și intermediare (lucernă, trifoi, Phacelia)”, a spus Gheorghe Jigău.

Sistemul de prelucrare zero a solului, cunoscut sub numele de tehnologie No-Till este un sistem modern de agricultură în care pe câmpii nu se efectuează aratul tradițional, ci o afănare profundă a solului cu tehnică specială, iar apoi suprafața pământului se acoperă cu reziduuri special mărunțite ale plantelor (mulci). Ca rezultat, stratul superior al pământului rămâne neatins. Sistemul agricol în cauză previne eroziunea acvatică și eoliană a solului și păstrează mai bine umiditatea prețioasă.

Liliana BEREGOI

Circa 30 la sută din albine vor pieri până la primăvară

Apicultorii vin cu vești proaste. Prisăcării din nordul țării spun că seceta din 2012 va afecta cantitatea și calitatea mierii din acest an. Și asta pentru că mai bine de 30 la sută din numărul total de albine vor pieri până la primăvară. Apicultorii mai spun că vor suporta pierderi mari dacă prețul mierii va rămâne neschimbat.

Potrivit datelor Asociației Apicultorilor din Bălți, din cele peste 1.300 de familii de albine din nordul țării, mai bine de 300 nu au supraviețuit din cauza secetei. Pentru restabilirea unei familii de albine, un prisăcar este nevoit să cheltuiască, în medie, 1.200 de lei.

„În iarna aceasta am pierdut aproape 30%. Nu vom strânge mierea de anul trecut, dacă va fi anul la fel de secetos”, declară președintele Asociației apicultorilor din municipiul Bălți, Gheorge Carpovici.

„Eu am 30 de familii și pierd 10, ca să le restabilesc, am nevoie de un an de zile”, spune apicultorul Victor Ghercave.

„Cantitatea de miere este de două ori mai mică în acest an, comparativ cu ceilalți ani, dar prețul a rămas același”, spune apicultorul Andrei Fustii.

În prezent, un kilogram de miere este vândut la stup cu 18-26 de lei, în timp ce în piețe, prețul este de două sau chiar de trei ori mai mare.

www.agrimarket-blacksea.com

a fost lansat în cadrul proiectului „Facilitarea comerțului cu produse agroalimentare în Bazinul Mării Negre” și oferă instrumente de facilitare a vânzărilor de produse agro-alimentare pentru antreprenori.

www.agrimarket-blacksea.com vă oferă posibilitatea gratuită de a:

- plasa oferte comerciale
- vizualiza prețurile săptămânale pentru 15 poziții de legume și 10 de fructe de pe 10 piețe din România, Ucraina și Republica Moldova
- utiliza baza de date a companiilor
- accesa studiile marketing pe produse de valoare înaltă

Agricultura ecologică crește

- Trendul alert al răspândirii sistemului ecologic poate fi observat în creșterea cu 45% a suprafețelor cultivate în 2012.
- Ritmul mediu anual de creștere este de 23%, dezvoltarea sectorului ecologic este dovedită în principal de creșterea numărului de producători implicați.
- Potențialul enorm a făcut ca România să devină „Țara anului” la cel mai mare târg de profil.

Având un ritm mediu anual de creștere de 23%, dezvoltarea exponențială a sectorului ecologic din România este dovedită în principal de creșterea numărului de producători implicați, concomitent cu multiplicarea suprafețelor cultivate în sistem ecologic.

Președintele Uniunii Naționale a Patronatelor cu Capital Privat din România (UNPCPR), Costel Olteanu, spune că în România creșterea ponderii agriculturii biologice a avut o evoluție semnificativă, chiar spectaculoasă, deși a fost văzut ca un segment de nișă. „Sunt plăcut surprins să constat că s-a ajuns la aproximativ 50.000 de ferme care cultivă bio, și ceea ce îmi place și mai mult este că doar 40% din producția acestor ferme pleacă la export, iar 60% se desface în piața românească, ceea ce înseamnă că românii au început să înțeleagă rostul unei alimentații sănătoase. O alimentație sănătoasă înseamnă un aliment certificat bio. Putem spune că orice produs pentru a fi bio este necesar să nu aibă contact de niciun fel cu produse chimice (îngrășăminte, pesticide, fungicide), și cu niciun agent poluant”, a declarat, pentru Curierul Național, președintele UNPCPR, Costel Olteanu. Ministrul Agricultu-

rii, Daniel Constantin, spune că România ar trebui să orienteze măsurile de sprijin pe care le are la dispoziție cu precădere către acele produse care au căutat pe piață, iar produsele ecologice se bucură de o piață de desfacere extraordinară.

Întrebat la ce nivel suntem comparativ cu celelalte țări europene, Costel Olteanu a preci-

zând că în ceea ce privește certificarea, există un organism național de certificare. Procedura nu este foarte complicată, numai că sunt niște etape obligatorii de parcurs care au un orizont de timp destul de lung și nu se poate face rabat de la acești timpi. De altfel, vor continua măsurile de sprijin în favoarea fermierilor care trec de la agri-

zat că încă nu am ajuns la nivelul acestora, dar creșterea este rapidă și probabil că datorită măsurilor de sprijin pe care Ministerul Agriculturii urmează să le facă publice ne vom apropia în curând de media europeană. „Ritmul de creștere poate fi accelerat dacă piața suportă în sensul de absorbție a întregii cantități produse, și semnalele sunt că piața este în creștere.

În ceea ce privește certificarea, există un organism național de certificare. Procedura nu este foarte complicată, numai că sunt niște etape obligatorii de parcurs care au un orizont de timp destul de lung și nu se poate face rabat de la acești timpi. De altfel, vor continua măsurile de sprijin în favoarea fermierilor care trec de la agri-

cultura industrială-tradițională la agricultura biologică, măsuri care compensează pierderile suferite de aceștia în perioada de conformare și după aceasta”, a precizat, pentru Curierul Național, Costel Olteanu.

Potrivit datelor ministerului Agriculturii, furnizate la solicitarea Curierului Național, dacă în anul 2010 existau 3.155 operatori în sectorul de agricultură ecologică, în 2011 numărul acestora a crescut de trei ori, pentru ca la nivelul anului trecut numărul acestora să crească de 11,8 ori față de nivelul anului 2010, fiind înregistrați 26.736 operatori implicați în producția, procesarea și comercializarea produselor ecologice. În ceea ce privește suprafețele exploatate în sistem ecologic, dacă în 2007 suprafața totală cultivată după metoda de producție ecologică a fost de 131.448 ha (din care 46.865 suprafață în conversie și 84.585 suprafață certificată ecologic), la nivelul lui 2012 suprafața cultivată în sistem ecologic se ridică la 450.000 ha, culturile din flora spontană fiind colectate de pe o suprafață de circa 520.000 ha. Trendul alert al răspândirii sistemului ecologic poate fi observat în creșterea cu 45% a suprafețelor cultivate în 2012 față de anul precedent, 2011.

Data fiind creșterea sectorului agriculturii ecologice atât sub raportul numărului celor implicați în acest sistem de agricultură, cât și al suprafețelor cultivate și ținând seama de trendul alert de creștere anuală de 23%, România și-a manifestat dorința și a reușit să obțină statutul de „țara anului” la Târgul BIOFACH - Nürnberg care se va desfășura în perioada 13-16 februarie, prilej de a oferi o platformă fecundă de afaceri operatorilor economici în stabilirea de contacte și încheierea de contracte care să le asigure

implementarea planurilor de afaceri pe termen mediu și lung.

Suprafața unei exploatații în agricultura ecologică, în producția vegetală variază de la circa 100 mp, pentru cultivarea legumelor în solarii, până la aproximativ 2000 ha pentru cultivarea culturilor de câmp. Suprafața medie a unei exploatații în anul 2011 a fost de circa 20 - 22 ha.

Cererea de produse certificate ecologic este într-o continuă creștere. În prezent, piața internă de produse ecologice este în extindere. Produsele ecologice sunt comercializate direct de la poarta fermei ori, prin magazine specializate, cât și prin rețeaua de supermarketuri.

Pe piața internă în anul 2011 s-au comercializat: legume și fructe proaspete, produse procesate din fructe și legume, ceaiuri de plante, pâine, paste făinoase, făină, produse procesate din lapte de vacă și oaie (unt, telemea de oaie) ouă, ulei, vin obținut din struguri certificate ecologic, produse procesate din soia, miere etc. O mare parte a produselor obținute din agricultura ecologică a fost destinată exportului. Un procentaj de circa 70 - 80% din producția de produse ecologice a României este exportat anual. Importul de produse ecologice a crescut anual, prin implicarea supermarket-urilor în distribuția cu amănuntul a acestora. Astfel în anul 2007 valoarea importurilor era de aproximativ 5 milioa-

spectaculos în România

ne, iar la nivelul anului 2011, a ajuns la o valoare de cca. 75 mil. euro (estimări - conform datelor existente în piață).

Activitatea de inspecție și certificare a produselor ecologice este realizată de organisme de inspecție și certificare private, aprobate de Ministerul Agriculturii, și Dezvoltării Rurale, în conformitate cu legislația comunitară și națională. În anul 2012, și-au desfășurat activitatea 13 organisme de inspecție și certificare aprobate pe teritoriul României, în conformitate cu legislația națională și comunitară din domeniul agriculturii ecologice.

Suprafața totală cultivată după metoda de producție ecologică

Din analiza suprafețelor cultivate cu principalele culturi în anul 2007, se constată că 32.222 ha sunt suprafețe ocupate cu cerealele și cca. 27.713 ha oleaginoase și proteice. Pășunile și fânețele dețin o suprafață de 57.600 ha.

Pentru anul 2012, suprafețele de pășuni și plante furajere dețin cea mai mare pondere în totalul suprafețelor - 44% (cca. 165.000 ha) urmate de cereale - 29% (cca. 130.000 ha), oleaginoase și proteice 22%, (105.000 ha). Suprafețele cultivate cu pomi fructiferi, viță de vie și legume dețin ponderea cea mai scăzută, 2%, respectiv 1%.

În sectorul animalier, în anul 2012 s-a înregistrat creșterea efectivelor de animale crescute după metoda de producție ecologică, în special la ovine și caprine - 160.000 capete, 85.000 capete găinile ouătoare și 60.000 capete vaci de lapte. În ceea ce privește sectorul apicol, în anul 2012 au fost înregistrate un număr de 102.881 familii de albine. Din efective-

le enunțate mai sus, efectivele certificate sunt constituite din efectivele aferente anului 2011, respectiv 130.015 ovine și caprine, 19.487 vaci de lapte și 58.203 găini ouătoare.

Numărul operatorilor (producători, procesatori și comercianți, importatori și exportatori) înregistrați în sistemul de agricultură ecologică la M.A.D.R în anul 2012 este de 26.736.

Numărul acestora s-a micșorat la finele anului 2012, după finalizarea inspecțiilor realizate de organismele de inspecție și certificare și acordarea certificatelor. Începând cu anul 2010, numărul operatorilor a crescut anual de aproximativ trei ori față de anul precedent. Aceasta s-a datorat în special măsurilor de sprijin existente pentru perioada de conversie acordate în baza art. 68 al Regulamentului (CE) nr.73/2009 de stabilire a unor norme comune pentru sistemele de ajutor direct pentru agricultori în cadrul politicii agricole comune și de instituire a anumitor sisteme de ajutor pentru agricultori.

În anul 2012, din totalul de 26.736 producători: 103 reprezintă segmentul de procesare, 211 segmentul de comercializare și 26.390 sunt producători agricoli.

În ceea ce privește sectorul de produse procesate, în anul 2012 s-a înregistrat o creștere semnificativă a numărului de procesatori (de la 48 unități în anul 2007 la 103 în 2012) iar gama sortimentală de produse ecologice a fost mult mai diversificată cuprinzând: produse procesate din lapte de vacă și oaie (telemea, swaitzer, unt, smântâna etc.), produse procesate din soia (lapte, tofu, pate, crochete), ulei din floarea soarelui, sortimente variate de produse de panificație (pâine, paste făinoase, fursecuri) produse procesate din orez, fulgi de cereale, ceaiuri din plante, sucuri din fructe de pădure, produse procesate

din semințe de cânepă, subproduse apicole (ceara, propolis, polen), produse procesate din carne de porc (cârnați, jambon) și vin ecologic.

Evaluarea competitivității

Alături de produsele tradiționale și produsele cu denumiri de origine, produsele ecologice sunt produse cu un înalt nivel de valorizare. Produsele ecologice sunt produse cu avantaj competitiv. În România, competitivitatea produselor ecologice este determinată de următorii factori:

- Numărul de operatori înregistrați în acest sector este în continuă creștere și se remarcă și creșterea numărului procesatorilor. Suprafața cultivată în agricultura ecologică înregistrează creșteri de la an la an.

- Piața produselor ecologice este în extindere și se caracterizează prin diversificarea ofertei de produse pe piață, de la an la an.

- Din ce în ce mai mult, consumatorii conștientizează că alături de calitatea și valoarea produselor ecologice pentru sănătate, agricultura ecologică are o contribuție majoră la dezvoltarea durabilă. Conștientizarea de către populație a importanței practicării agriculturii ecologice în mediul rural, poate fi o soluție de revitalizare a spațiului rural. Modul de producție ecologic, bazat pe neutilizarea de substanțe chimice de sinteză și respectarea bunăstării animalelor este o soluție de durabilitate.

Având în vedere competitivitatea produselor ecologice, potențialul agricol și cererea de produse ecologice în ce în ce mai mare în România, un factor important îl reprezintă continuarea susținerii sectorului în direcția acordării sprijinului financiar îndreptat către susținerea producției ecologice și totodată a sectorului de procesare.

Republica Moldova

Conform unui studiu realizat de Organizația de Atragere a Investițiilor și Promovare a Exportului din Moldova (MIEPO), agricultura ecologică s-a extins vertiginos și în Republica Moldova în ultimii ani, culturile vegetale ecologice dominând acest sector. În perioada 2003-2011, suprafețele cultivate certificate ecologic au crescut de 270 ori, de la 80 ha la 22 102 ha. Pe lângă faptul că agricultura ecologică stimulează biodiversitatea și conservarea landsafturilor tradiționale, care, ulterior, pot fi fructificate și capitalizate de unele industrii conexe, precum eco-turismul, practicarea agriculturii ecologice contribuie la reducerea efectului de seră datorită reducerii emisiilor de noxe prin utilizarea combustibililor fosili, precum CO₂, metan, oxid de azot și pulberi.

Alexandru Cotorobai este președinte al unei Cooperative de cultivare a plantelor etero-oleaginoase, printre care trandafirul, mărarul, isopul, levănțica ș. a. Piața de desfacere o constituie țările UE (Franța, Germania). Producătorul spune că agricultura ecologică nu e un moft. „În lipsa resurselor pentru procurarea fertilizanților, pesticidelor, combustibililor etc., aceasta este unica opțiune (naturală) de cultivare a culturilor agricole”. Însă, în afară de riscurile climaterice și piața mică de desfacere, mai există și problema certificatului ecologic emis de autoritățile naționale, care nu este recunoscut în UE. În acest caz, uleiurile se certifică în Franța sau Germania.

Vladimir Simașco, de asemenea, practică agricultura ecologică și cultivă levănțică. Într-un an favorabil, cooperativa condusă de acesta recoltează 1 t flori de levănțică per ha. Producția de ulei în anul de recoltă 2012 s-a ridicat la 1t, relativ 50% din potențialul real. Diminuarea volumului producției s-a datorat condițiilor climaterice adverse. Pentru a reuși, în perioada de recoltare, circa 120-150 persoane sunt antrenate în recoltarea levănțicii, la care se adaugă alte 60 persoane angajate cu normă deplină. Forța de muncă se formează din rândurile populației din sat. Simașco susține că se confruntă cu aceeași problemă a certificatului, pe care îl obține în Germania pentru a putea exporta uleiul de levănțică.

Piața de desfacere

Având în vedere nivelul mic de practicare a agriculturii ecologice în R. Moldova, piața locală de desfacere a produselor ecologice este aproape inexistentă. În schimb, comercializarea produselor ecologice pe piețele europene a evoluat constant. Astfel, premisele dezvoltării sectorului agriculturii ecologice naționale trebuie legate, cel puțin pe termen mediu, exclusiv de piețele de export. Acestea sunt mature și pot „digeră” produsele ecologice autohtone, oferind prețuri juste producătorilor autohtoni. Dezvoltarea unui model de agricultură ecologică care ar exclude piața locală ar fi, însă, o greșală. Aparte de efectele pozitive asupra echilibrului biologic al naturii, sănătății și aspectului de dezvoltare a comportamentului social responsabil, consumul de produse ecologice pe piața locală creează oportunități imense pentru industrii conexe (comerț, eco-turism, medicină netradițională etc.).

Studiile de caz arată că în Republica Moldova există suficiente modele de comportament „eco” în rândul agricultorilor. Există, însă, și o problemă în comunicarea acestor exemple și susținerea preluării acestor modele. Cel mai des, aceste comportamente provin dintr-o bună și responsabilă înțelegere a perisabilității resurselor naturale agricole. În prezent, unele estimări arată că cel puțin 40% din terenurile arabile sunt afectate de eroziune. Unii agricultori recomandă chiar introducerea sancțiunilor pentru manifestări de comportament ireponsabil al agricultorilor, cum ar fi supra-salinizare, eroziune și reglementarea unor proceduri de cultivare a culturilor care contribuie la reechilibrare.

Controlul conținutului de nitrați în producția vegetală va fi înăsprit

În Republica Moldova va fi înăsprit controlul asupra conținutului de nitrați în produsele alimentare de origine vegetală. Potrivit informației oferite de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, o hotărâre în acest sens a fost aprobată de Guvern și are ca scop ajustarea standardelor naționale din domeniu la cele europene.

În conformitate cu normele UE, în Moldova urmează să fie stabilit nivelul maximal permis de nitrați în producția de origine vegetală, precum și modalitatea de prelevare a probelor producției direct în câmp sau în locurile de comercializare. Documentul conține criteriile de evaluare a corespunderii loturilor respective, metodele

de analiză de laborator pentru stabilirea conținutului de nitrați în producția de origine vegetală. Totodată, este prevăzută răspunderea persoanelor implicate în procesul de prelevare și efectuare a analizelor de laborator.

Potrivit viceministrului Agriculturii și Industriei Alimentare, Dumitru Godoroja, implementarea acestui document va reduce riscurile legate de comercializarea producției necalitative și va asigura protecția sănătății populației.

Guvernul acordă grâu brutărilor pentru a menține prețul pâinii

Guvernul a găsit soluția pentru a preveni o scumpire a pâinii, practic inevitabilă după creșterea TVA la produsele agricole: va acorda brutărilor 27.000 de tone de grâu din rezerva de stat

Prețul grâului a crescut cu 20% de la începutul anului. Dacă în decembrie o tonă putea fi cumpărată cu 3.500 de lei, apoi în prezent e 4.200. Și tona de făi-

nă costă mai mult - 6.000 de lei, față de 5.000 acum o lună. Specialiștii au o explicație: din 1 ianuarie, la producția agricolă se aplică TVA de 20% în loc de 8%, iar asta a afectat prețurile.

Totodată, exportul este mai atractiv decât comercializarea pe piața internă. În aceste condiții, Guvernul e gata să distribuie fabricilor de pâine și brutărilor 27.000 tone de grâu din rezerva de stat. „Companiile vor primi grâu cu condiția ca la toamnă să-l returneze din recolta nouă. Astfel vom putea preveni o creștere a prețurilor și, totodată, să obținem înnoirea stocurilor”, a explicat ministrul Agriculturii, Vasile Bumacov.

Potrivit lui Bumacov, datorită precipitațiilor abundente și majorării cu circa 50.000 de hectare a suprafețelor semănate cu grâu există premise pentru ca în acest an să fie strânsă o recoltă mai bogată de grâne.

Ca urmare a unei secete grave, anul trecut în Republica Moldova recolta de cereale a fost de două ori mai mică decât în 2011. Cea mai semnificativă scădere s-a atestat la porumb - cu circa 60%, în timp ce producția de grâu s-a diminuat cu 38%.

Bumacov: Produsele lactate din Moldova sunt testate în permanență

Produsele lactate autohtone corespund cerințelor de calitate, întrucât sunt supuse în permanență testelor de laborator, iar cei care le pun la îndoielă calitatea au interese politice de a denigra unele instituții ale statului, situație în urma căreia au de suferit companiile autohtone, a declarat pentru Agenția „INFOTAG” ministrul Agriculturii și Industriei Alimentare, Vasile Bumacov.

„În loc să-i susțină și să-i promoveze pe producătorii autohtoni, unele instituții mass-media denigrează imaginea acestora în fața consumatorilor. Vă asigur că laptele este de calitate, iar cei care folosesc

cifice pe ambalaj proporția de utilizare a laptelui praf, astfel încât consumatorii să fie informați”, a declarat Bumacov.

Ministrul a afirmat că produsele lactate autohtone sunt mai calitative decât cele de import. „Nu este cazul să căutăm

uleiuri vegetale sunt pedepsiți prin lege”, a subliniat ministrul.

Oficialul s-a arătat nedumerit de discuțiile privind produsele lactate fabricate din lapte praf. „Laptele praf are aceleași proprietăți ca și laptele natural, doar că se obține prin deshidratare. Folosirea acestuia nu pune în pericol sănătatea consumatorilor, doar că producătorii sunt obligați prin lege să spe-

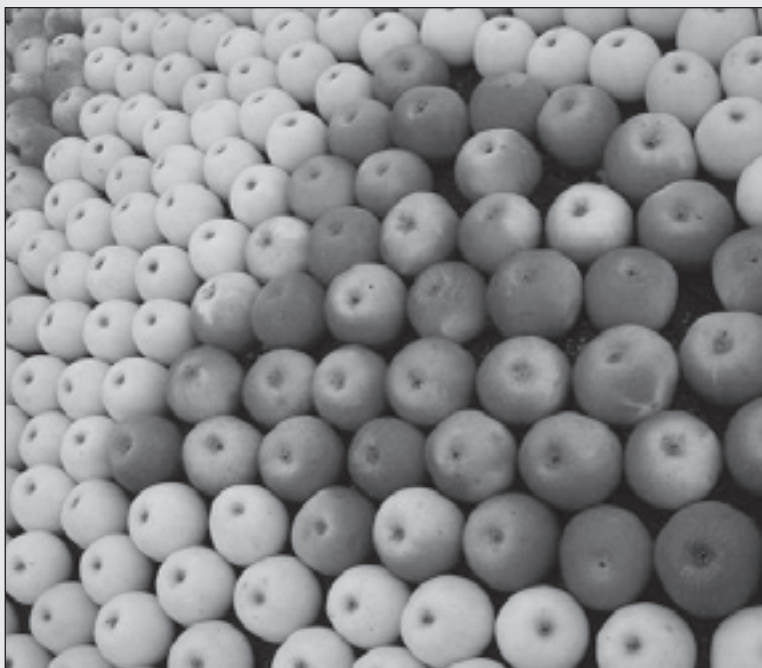
probleme acolo unde acestea nu există. În Moldova există laboratoare de testare a calității lactatelor, inclusiv în cadrul Ministerului Agriculturii, dar și la Centrul de Diagnostic Veterinar. Testele sunt efectuate zilnic, iar în caz de necesitate, activitatea companiilor este suspendată până la eliminarea neregulilor”, a încheiat Vasile Bumacov.

Producătorii moldoveni nu au piață de desfacere pentru mere

Producătorii de mere din Moldova se întreabă ce vor face cu producția din acest an. Întrebarea apare în condițiile în care, anul trecut, exportul de mere în Federația Rusă a scăzut cu 30 la sută, față de 2011. Autoritățile au o explicație: rușii au facilitat condițiile de import pentru țările din Uniunea Europeană, iar calitatea fructelor moldovenești este îndoieală.

Timofei Căldare din satul Măndrești, Telenești, a recoltat, anul trecut, 600 de tone de mere, dar spune că a exportat cu 70 la sută mai puține fructe, față de 2011.

„Piața din Rusia e plină de marfă și foarte greu merge. Anii trecuți, marfa noastră era de-

vamată mai ieftin, față de polonezi. Acum au egalat-o cu a noastră. La dâșii mărul e mai frumos, dar devamarea e tot aceeași”, a menționat exportatorul de fructe, Timofei Căldare.

Piața din Federația Rusă este suprasaturată, spun reprezentanții Ministerului Agriculturii, care le recomandă producătorilor să pună accent pe calitatea produselor exportate.

„Producția noastră rămâne a fi necompetitivă pe piețele externe. Din punct de vedere al prețului și al calității, suntem inferiori, de aceea investițiile în aceste componente ale producerii de fructe este importantă”, a declarat Tudor Robu, șef de

direcție de la Ministerul Agriculturii.

În timp ce producătorii autohtoni de mere se plâng că nu-și pot vinde marfa pe piața externă nici măcar cu 5 lei, în piețele din Capitală un kilogram de mere ajunge să coste chiar și 10 lei.

Reducerea exportului de mere moldovenești în Rusia este rezultatul aderării acestei țări la Organizația Mondială a Comerțului, spun experții. Potrivit datelor statistice oferite de Federația Națională a Agricultorilor AGROinform, în anul 2012, Moldova a exportat peste 120 de mii de tone de mere, cu 30 la sută mai puțin față de 2011.

Care sunt condițiile de obținere a subvențiilor în anul 2013?

Începând cu 1 februarie, producătorii agricoli pot depune dosarele pentru obținerea subvențiilor. Noul Regulament a fost aprobat recent de Guvern. Despre noile prevederi a relatat pentru Europa Liberă, Nicolae Ciubuc, directorul adjunct AIPA.

Ce presupune noul Regulament de Subvenționare

Noul Regulament de subvenționare în agricultură este axat în primul rând pe susținerea tinerilor fermieri. S-au introdus două măsuri noi, este vorba de stimularea compensării cheltuielilor legate de consolidarea terenurilor agricole. Statul va subvenționa până la 50 la sută din costul cheltuielilor legate de autentificarea notarială și taxa de stat la tranzacțiile de vânzare-cumpărare, donații sau schimb. Vor fi compensate tot cu 50 la sută cheltuielile legate de înregistrarea la organele cadastrale teritoriale.

rialelor de construcție și, inclusiv lucrări de proiectare. Vor fi subvenționate pentru modernizarea și dezvoltarea fermelor zootehnice de bovină. Pentru prima dată vom subvenționa începând cu anul 2013 achiziționarea tehnicii prin intermediul operațiunilor de leasing. Am mai micșorat din numărul documentelor necesare pentru obținerea subvențiilor. De ex., pentru micii producători au fost create o serie de facilități prin excluderea câtorva documente care creau impedimente pentru producătorii agricoli în accesarea subvențiilor. Este vorba de prezentarea certificatului de la inspectoratul fiscal despre lipsa restanțelor la buget. Oricum rămâne o condiție pentru obținerea subvențiilor

care atestă pregătirea profesională în domeniu, sau dacă nu avea acest document trebuia să prezintă un contract de consultanță cu o companie sau asociație care prestează astfel de servicii. Pentru a exclude și această barieră, noi am exclus acest contract și respectiv, dacă un producător agricol mic, nu va avea gospodărie țărăneasă, nu va avea personal sau instruirea necesară acestea nu vor constitui un impediment pentru obținerea subvenției.”

Ce trebuie să știe un agricultor

Pe parcursul a trei ani de zile, la nivel de administrator a fondului de subvenționare a

Criteriile de selecție a beneficiarilor de subvenții

Criteriul de bază este ca investiția să fie efectuată pe teritoriul Republicii Moldova, adică în toate localitățile Republicii, cu excepția orașelor Chișinău, Bălți și Comrat în perioada 1 noiembrie 2012 - 31 octombrie 2013. O a doua condiție de eligibilitate este ca această investiție să nu fie efectuată în totalitate din granturi. Din moment ce ai beneficiat deja de susținere din partea altor proiecte, inclusiv parteneri străini nu mai ești eligibil în cadrul fondului de subvenționare. O altă condiție ar fi lipsa datoriilor sau restanțelor la bugetul public național. Și trebuie să dispună de materiale sau documente confirmative în privința efectuării investiției.”

Sunt discriminați sau nu producătorii mici

Nu este corect. Noi avem analiza pe ultimii ani care demonstrează că crește numărul producătorilor mici care accesează subvenții. În 2012 circa 50 la sută din fondul de subvenționare total a fost accesat anume de producătorii mici și mijlocii.

Un alt argument este că în Regulamentul de subvenționare pentru anul 2013 au fost, după cum v-am și explicat, micșorate esențial numărul de documente care sunt necesare pentru accesarea subvențiilor de către producătorii mici. Ideea care o invocă unii, că producătorii corporativi sau producătorii mari beneficiază de fonduri mai mari, explicația este una logică fiindcă procesul de subvenționare este unul competitiv. Respectiv atunci când un producător agricol face o investiție mare, atunci valoarea subvențiilor este una corespunzătoare. Dar repet în anul 2012 numărul producătorilor mici și mijlocii care au beneficiat de subvenții a fost practic egal cu cel al marilor producători. Prin prisma condițiilor pe care le-am făcut pentru 2013 sunt convinși că ponderea producătorilor mici și mijlocii în accesarea fondurilor va depăși procentaj acest procentaj cu siguranță.”

De menționat că, începând cu 15 februarie până la 1 martie, Agenția de Intervenție și Plăți în Agricultură va desfășura seminare în teritoriu cu tematica:

„Formele de sprijin financiar acordate producătorilor agricoli din Fondul de subvenționare a producătorilor agricoli pentru anul 2013”.

Conform datelor MAIA și AIPA, în anul 2012, au beneficiat de subvenții circa 5mii de producători agricoli.

O altă măsură care, de fapt, nu este nouă pentru sistemul de subvenționare, dar în ultimii doi ani nu a fost prezentă este stimularea irigației terenurilor agricole, unde statul va compensa până la 80 la sută costul cheltuielilor energetice la pomparea apei pentru irigare. Pentru prima dată vor fi subvenționate cu 50 la sută costul mate-

lipsa datoriilor, doar că această procedură va putea fi verificată de angajații agenției prin asigurarea accesului la sistemul informațional al Inspectoratului Fiscal. De asemenea, a fost exclus acel document care atestă pregătirea profesională pentru fermierii mici. Înainte pentru a obține subvenție era necesar să prezinte dovada unui document

producătorilor agricoli este creată o autoritate publică - Agenția pentru Intervenții și Plăți în Agricultură, care are inclusiv la nivel teritorial toată infrastructura creată, mă refer aici la secțiile și serviciile teritoriale care acoperă practic toate raioanele Republicii. Și acei producători agricoli care au efectuat investiții începând cu 1 noiembrie 2012 și care sunt eligibili în cadrul măsurilor noastre de sprijin pot aplica acele cereri. Pentru fiecare direcție sau măsură de subvenționare există o cerere separată. La această cerere sunt anexate o serie de documente care certifică efectuarea acestei investiții și care certifică corespunderea acestora documentelor care sunt prezentate la pachetul de documente. Ne-am propus să examinăm foarte și foarte operativ aceste cereri. Termenul maximal de examinare a unei cereri nu durează mai mult de 45 de zile.”

Stimați agricultori și fermieri!

Începând cu 1 februarie 2013 Școala Profesională Cărpineni v-a organiza cursuri pentru obținerea permisului de tractorist-combainer cu studierea tehnicii agricole performanță. Durata studiilor 3 luni. Studiile sunt contra plată. Lecțiile se vor desfășura în or. Hîncești, pe adresa str. Chisinaului 17.

Pentru informații contactați-ne la tel.:
0269/28/2/83, 069156379.

Creșterea și exploatarea caprinelor

Creșterea și exploatarea caprinelor, în ultimii ani, a înregistrat o importanță economică deosebită.

La aceasta se adaugă proprietățile alimentare ale produselor de bază, cu efecte aproape miraculoase ale acestora. Capra nu este un animal pretențios, nu are nevoie de condiții deosebite de creștere, pe scurt este un animal popular.

Reproducția la caprine

La caprine, activitatea de reproducție are caracter sezonier, căldurile la majoritatea caprelor declanșându-se toamna, existând o strânsă corelație cu durata zilei luminoasă când aceasta este mai redusă.

Durata căldurilor este de 36 – 48 ore, acestea repetându-se la 17 (10 -23) zile. La o proporție redusă de animale, căldurile pot apărea mai devreme, în lunile iunie – iulie. Acestea trebuie identificate, însămânțate, grupate separat deoarece însușirea este ereditară și caprele pot fi folosite în organizarea de fătări extratimpurii.

Intensitatea maximă a căldurilor este în octombrie – noiembrie iar în cazul montei naturale, aceasta are loc, în libertate pe întreaga perioadă, repartizându-se un mascul la 30 - 40 femele. Țapii tineri sub 2 ani, vor executa numai două monte pe zi, dimineața și seara, pentru evitarea epuizării fizice și sexuale, creșterii sterilității caprelor, obținerea de produși debili sau neviabili.

Folosirea la reproducție a țăpilor fără coarne, indiferent de sistemul de montă naturală sau artificială, se poate face după verificarea atentă a aptitudinilor de reproducție pentru evitarea apariției cazurilor de sterilitate, hermafrodiți, ne-reproductibili, etc.

Gestație – Fătare

Gestația la capră durează în medie 150 de zile cu variații cuprinse între 145 și 158 zile, în funcție de precocitatea rasei, vârsta mamei și data primei fătări, numărul și sexul produșilor, nivelul de

întreținere, etc. Starea de gestație se cunoaște după absența căldurilor și dezvoltarea treptată și o asimetrie proeminent pe partea dreaptă a abdomenului.

Cu cel puțin 4 săptămâni înainte de fătare, mulgerea trebuie întreruptă pentru pregătirea viitoarei lactații și acumularea de substanțe nutritive necesare dezvoltării fătului. În cazul în care, la unele capre, apare secreția treptată de lapte înaintea fătării, acestea trebuie mulse pentru evitarea mamitelor.

Fătarea se anunță prin inflamarea și congestiunea vulvei, adâncirea flancurilor, coborârea abdomenului, mărirea ugerului și apariția primelor picături de colostru, eliminarea dopului de gestație. Fetusul pătrunde și traversează conductul pelvin datorită contracțiilor musculaturii uterine, apoi datorită musculaturii este eliminat de aici în cca. 20 - 25 minute la aproximativ două ore urmând a fi eliminate anexele fetale.

În cazul fătărilor normale, iedul iese cu membrele anterioare înainte bine întinse și capul între acestea. În cazul

unor poziții anormale ale fetusului (distocii) se impune intervenția specialistului. În adăpost se impune crearea și menținerea unui microclimat corespunzător, cu o temperatură de 14 – 150 C, fără curenți și umezeală, cu așternut curat și bine uscat.

După fătare, la un interval de 1 -1,5 ore, animalului i se administrează apă caldă pentru băut sau fiertură de țărâțe și este lăsat să se odihnească 2-3 zile. Se administrează nutreț de bună calitate în cantitate redusă: fân de lucernă sau masă verde, în funcție de sezon, amestec de concentrate, sare sub formă de bulgăre sau brichete și apă potabilă la temperatura de 10 -150 C. După perioada colostrălă, caprele se pot mulge dacă au o cantitate mai mare de lapte pentru preîntâmpinarea mamitelor.

Tehnologia creșterii și înțârcării iezilor

Intervenția la fătare constă în îndepărtarea mucozităților din jurul nărilor și de pe corp cu ajutorul unei pânze curate, are și rol de masaj, menit să învieze și să intensifice circulația sanguină periferică.

După 20 – 30 minute de odihnă, se secționează, dezinfectează și se leagă ombilicul la o distanță de 3 - 4 cm de abdomen. Dacă nu o poate face singur este ajutat să sugă colostru după îndepărtarea primelor picături purtătoare de micro- organisme. În primele 6 -12 ore de la naștere, vilozitățile intestinale au o mare capacitate de absorbție, de aceea suptul unei cantități cât mai mari de colostru, în acest interval, este foarte important.

Ulterior, în următoarele două – trei zile, această capacitate scade treptat. Suptul colostrului are ca efect mărirea rezistenței la infecții până la dezvoltarea sistemului reticulo - endotelial de apă-rare împotriva infecțiilor. Datorită conținutului ridicat în săruri minerale este favorizată eliminarea meconiului (reziduuri cumulate în perioada fetală). Conținutul foarte bogat în proteine și grăsime mărește vitalitatea și ritmul de creștere și dezvoltare al iezilor.

În prima săptămână, iezii pot suge de 20 -30 ori pe zi o cantitate totală de 700

Tehnologia creșterii naturale

După 12 -15 zile de la naștere, iezii pot merge în aer liber cu mamele la păscut primăvara, sau se scot în padoc, când temperatura o permite, iarna. În felul acesta, iezii se obișnuiesc să consume de timpuriu furaje solide, ceea ce determină intensificarea dezvoltării echipamentului enzimatic și a tubului digestiv.

Metoda de creștere separată

Începând cu vârsta de 14 -16 zile se amenajează un compartiment special cu microclimat corespunzător, cu așternut curat despărțit de restul adăpostului de un gard – grătar mobil. În acest compartiment, unde numai iezii pot trece dintr-o parte în alta, trebuie să se găsească furaje de cea mai bună calitate, concentrate măcinate și apă potabilă la discreție.

Pentru obișnuire, timp de 3-4 zile, separarea mieilor trebuie însoțită de un zgomot pentru crearea reflexului. Consumul zilnic de nutrețuri concentrate pentru un ied este de 20 -30 g și în plus fân de otavă de leguminoase, la discreție. În cazul rănirii mameloanelor de la incisivii iezilor și refuzul mamei de a-l mai primi, se va recurge la hrănirea la biberon timp de 8 -10 zile cu lapte de la propriile mame.

Tehnologia creșterii artificiale

Constă în separarea iezilor de mame după 4 zile de la naștere și furajarea lor cu înlocuitori de lapte și nutrețuri combinate. În acest fel, cantitatea cea mai ridicată de lapte, din primele 2-3 luni de lactație, poate fi recoltată și valorificată.

Sistemul generalizat în Franța și Elveția prezintă mai multe avantaje:

- eliminarea stresului de înțârcare;
- o supraveghere mai atentă a iezilor;
- sporirea prolificității;
- recuperarea iezilor orfani sau subponderali;

- planificarea tineretului femel bine dezvoltat la monta timpurie;
- mecanizarea și automatizarea lucrărilor.

Alăptarea iezilor cu substituenți se face la găleată sau la biberon, sau cu ajutorul unor instalații automate în boxe speciale cu câte 10 -12 iezi, unde se mai găsesc : fân lucernă, furaje combinate și apă potabilă la discreție. Hrănirea numai pe bază de lapte favorizează dezvoltarea stomacului glandular în detrimentul celorlalte compartimente (foios, rumen, rețea). Concentratele prea fin măcinate provoacă acidoza ruminală.

Proporția de fibroase din hrana iezilor de lapte trebuie să fie de 15%. Adăpostul trebuie să fie ferit de curenți, ușor de curățat și dezinfectat, cu microclimat corespunzător care să asigure 10 – 200 C în primele 10 zile, după care se reduce la 12 - 150C și umiditate 60 – 65% și o circulație a aerului înăuntru de 0,2 m/s.

Substituentul clasic de lapte este alcătuit din 70 % lapte smântânit deshidratat, 20 – 30% grăsime, 1% lecitină, 1% supernucleu vitamino – mineral. Amestecul se face la un Kg substituent solid – 6 Kg apă. Se amestecă inițial substituentul cu o parte din apă la 700C (pentru distrugerea florei saprofite) după care se adaugă restul de apă la 400C. Se omogenizează bine și se administrează la 35 – 36 0C în mai multe tainuri.

Întărcarea

Se face în funcție de obiectivul principal de exploatare – obținerea unei cantități mai ridicate de lapte comercializabil sau destinația iezilor pentru prăsilă sau sacrificare.

Întărcarea poate fi: tardivă, la vârsta de 2-3 luni și greutatea de 13 -15 Kg, la rase neameliorate; timpurie la vârsta de 1 lună și greutate de 9 – 10 Kg, la rase ameliorate pentru producția de lapte; foarte precoce la vârsta de 4-5 zile, hrănirea făcându-se cu înlocuitori de lapte și concentrate până la atingerea greutății optime.

Alimentația caprinelor

O particularitate biologică și implicit economică a speciei o reprezintă valorificarea superioară a tuturor categoriilor de nutrețuri:

- Vegetale – masă verde, făinuri, pleavă, paie, siloz, rădăcinoase, frunzare, concentrate, deșeuri tehnice, etc.;
- Animale – reziduuri lactate, sau de pește, etc.;
- Industriale – tărațe, făină furajeră, reziduuri microbiologice, etc.;

Necesarul de furaje depinde de producția de lapte urmărită de starea de întreținere sau fiziologică a animalelor și de calitatea furajelor. Caprele nu sunt pretențioase însă sunt lacome cu pronunțat simț preferențial față de anumite sortimente de nutrețuri și chiar părți din acestea și foarte

capricioase față de starea de igienă a furajelor.

Preferă pășunile montane cu diferiți arbuști, frunzele, lăstărișul, muguri de arbori, plante aromate. De asemenea, resturile de bucătărie, de la grădinile de zarzavat, coji de fructe, pepeni, cartofi, varză, salată, pastă de leguminoase, fructe căzute din pomi.

În exploatarea extensivă, în libertate, consumul de ierburi variază de la 5 la 80%. În condiții de stabulație permanentă în adăpost, cu furajare dirijată, caprele sunt hrănite pe bază de norme și rații pentru intensificarea producțiilor lor. Rasele perfecționate produc, în general, o cantitate de lapte de 20 de ori mai mare decât greutatea proprie și un număr de peste 155% de iezi.

Alimentația în perioada de pășunat

Timpul de pășunat este de 10 -12 ore pe zi, în care intră și cel rezervat pentru mulgere, masa verde ingerată este de 8 -10 Kg/zi la adulte, 4-5 kg la tineret pes-

te șase luni și 2-3 Kg/zi la iezi. În cadrul acestui sistem se mai poate asigura furajarea, folosindu-se amestecul unic pe bază de furaje fibroase 65% din care (jumătate fân și jumătate grosiere), siloz, masă verde, rădăcinoase tocate 20% și 15% știuleți de porumb, totul tocat, omogenizat și eventual umectat cu soluție slabă de saramură sau melasă.

Producerea și valorificarea pajiștilor cultivate

Se fac arături la 25 – 30 cm cu nivellare prin tăvălugire, însămânțare la 2-3 cm, ierbicidare, administrare de îngrășământ natural 50 t/ha sau chimic N – 50 Kg/ha; P – 50 Kg/ha și K – 50 Kg/ha. Structura optimă a amestecului furajer este de 70% graminee (Iolium, dactylis, festucă) și 30% leguminoase (lucernă, trifoi, ghizdei, etc.), cantitatea totală de sămânță fiind de 30- 35 Kg/ha.

Se impune asigurarea unei surse fixe sau mobile de apă. Terenul se împarte în 5-6 parcele pentru fiecare, revenind 5-6 zile de pășunat, intrarea în prima parcelă făcându-se când plantele au înălțimea de 12 – 14 cm. Pentru eficientizare, parcelarea se face prin delimitare cu garduri vii, din arbuști de foioase și rășinoase (soc, sălcioară, cătină albă, păducel, alun). În lipsa arbuștilor se pot executa garduri permanente sau mobile în scopul delimitării parcelor.

Alimentația caprinelor în stabulație

Stabulația durează cca. 150 zile în funcție de durata sezonului de iarnă. În această perioadă, caprinele se hrănesc, în mod tradițional, cu diferite fânuri, concentrate numai în prima lună de lactație în cantități de 200 – 300 g/zi.

În exploatarea semiintensivă și intensivă hrănirea se face pe bază de norme și rații. Nivelul de consum atinge 3 – 3,5% substanță uscată din greutatea vie și variază în raport cu starea fiziologică fiind minimă la sfârșitul gestației și maximă între 6 și 10 săptămâni de lactație.

Pe piața agricolă internațională prețurile se mențin puternice și volatile

Prețurile se mențin puternice și volatile, spun analiștii pieței agricole internaționale

În teorie, aceasta s-ar putea traduce printr-o creștere ușoară a prețului cerealelor în următoarea perioadă.

Prețurile relativ mari pentru producția de porumb din 2012 au avut un efect puternic asupra prețului furajelor (implicit al pieței produselor alimentare), precum și asupra producției de etanol. Stocurile mondiale de porumb au ajuns, la sfârșitul anului, la un minim istoric.

Deși investitorii de pe piața bursieră au venit cu o serie de motive pentru a minimiza efectul producției mici de porumb și pentru a menține un preț cât mai scăzut, în ultimele rapoarte internaționale privind situația culturilor agricole, singura veste bună este cea privind producția braziliană de soia. Aceasta s-a reflectat și în evoluția la bursa de la Chicago, unde prețul la soia s-a menținut sau chiar a scăzut ușor în ultima săptămână.

SUA: cel mai scăzut nivel de exporturi din ultimii 41 de ani

În săptămâna 7-11 ianuarie, prețurile Futures au avut o evoluție strâns pozitivă, în așteptarea publicării raportului USDA privind stocurile și perspectivele producției viitoare de cereale. Prețul contractelor Futures la grâu a crescut cu aproape 4%, inițial, la bursa de la Chicago, după ce Departamentul american al Agriculturii redus estimarea privind stocurile interne cu aproape un milion de tone, la numai 19,5 milioane tone, o scădere mult mai mare decât se așteptau traderii.

De asemenea, suprafața totală semănată, în SUA, cu grâu în toamnă, este mai mică cu 350 mii hectare, adică 16,92 milioane hectare. Campania de semănat din toamnă, în SUA, a fost mai grav afec-

tată de secetă decât s-a crezut inițial.

Stocul intern de porumb, în SUA, la începutul anului, este cu 17% mai mic față de aceeași perioadă a anului trecut, de numai 15,3 milioane tone, cel mai mic din ultimii 17 ani.

Consumul de porumb, în special pentru furaj, a fost mult mai mare în ultimele luni ale anului trecut. Exportul SUA de porumb a încetinit, fiind estimat la doar 5,1 milioane tone, cel mai scăzut nivel din ultimii 41 de ani. În același timp, a crescut presiunea pe piața internă ca urmare a exporturilor de porumb din America de Sud.

În aceste condiții, prețurile la porumb și grâu, la bursa de la Chicago, au crescut ușor, brokerii invocând dezamăgirea privind evoluția înșămânțărilor la grâul de toamnă, în același timp cu creșterea suprafeței disponibile pentru semănat în primăvară.

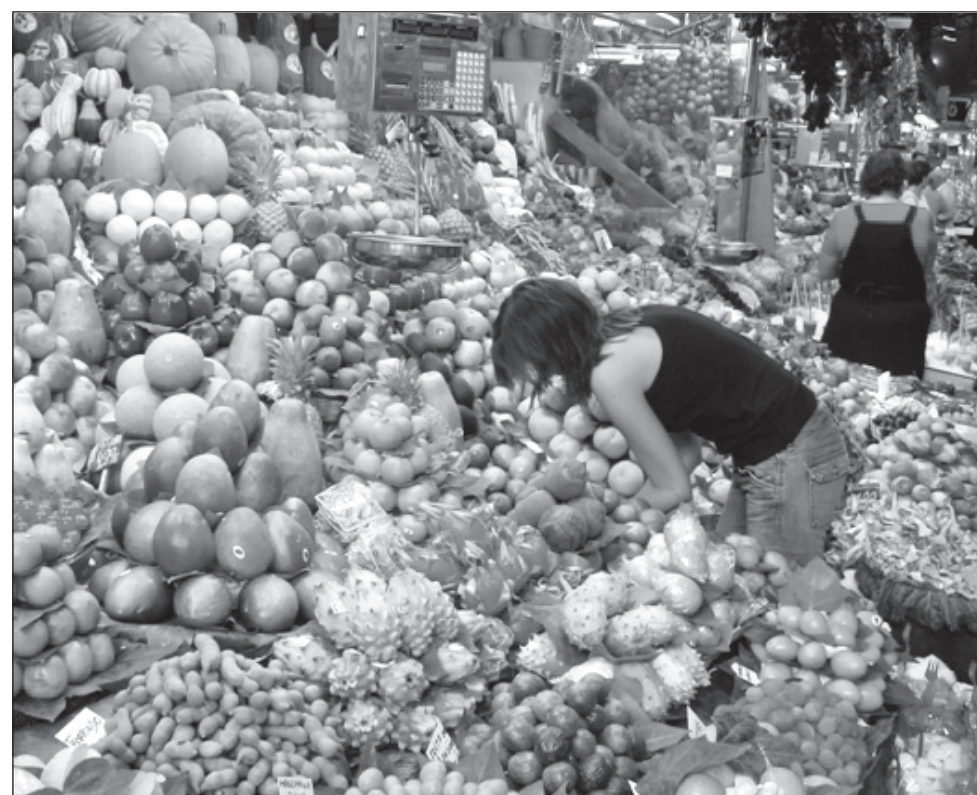
Bursa prețurilor agricole la 11 ianuarie 2013

La bursa de la Londra (LIFFE), prețul contractelor Futures pentru grâu, în luna ianuarie și februarie se menține relativ constant, la 207 lire/tonă, respectiv 207,75 lire/tonă și cu puțin mai mare pentru contractele cu livrare în lunile mai și iulie, de 209,50 lire/tonă și 210,75 lire/tonă.

Cotația Futures a grâului la bursa de la Paris (MATIF) se menține ridicată pentru lunile martie (244,75 euro/tonă) și mai (241,75 euro/tonă). Pentru lunile din toamnă, contractele Futures indică o scădere a prețului la grâu, 183,0 lire/tonă în noiembrie la bursa de la Londra și 217,25 euro/tonă la bursa de la Paris.

La bursa de la Chicago prețul Futures al grâului se menține la cote ridicate pentru lunile martie, mai și iulie (273,53 USD/tonă, 276,84 USD/tonă și 279,32 USD/tonă) și își menține trendul crescător până la sfârșitul anului, cu prețuri ridicate și pentru lunile septembrie (283,17 USD/tonă) și decembrie (288,68 USD/tonă).

La porumb, prețul contractelor Fu-

tures, la bursa de la Chicago, se menține ridicat în lunile următoare, la 275,10 USD/tonă în martie, 274,61 USD/tonă în mai, 271,85 USD/tonă în iulie și este în scădere pentru contractele Futures cu livrare în septembrie (239,07 USD/tonă) și decembrie (229,92 USD/tonă).

Prețul la contractele Futures la soia, la bursa de la Chicago, se menține în ianuarie la 520,79 USD/tonă, după care începe să scadă constant în lunile următoare: 506,92 USD/tonă în martie, 503,89 USD/tonă în mai și scade sub valoarea de 500 USD/tonă începând din luna august, ajungând până la 471,01

Brazilia va produce mai multă soia

Estimările oficiale braziliene privind o producție de 82,7 milioane tone de soia, în sezonul 2012/13, au fost confirmate și de raportul din ianuarie al USDA (82,5 milioane tone). Aceasta se datorează, în principal, creșterii cu 9,2% a suprafeței semănată, care a ajuns la 27,34 milioane hectare și care va compensa scăderea randamentului cu 0,33%, acesta fiind apreciat la 3,02 t/ha.

În sezonul trecut (2011/2012), producția de soia a fost de numai 66,4 milioane tone în Brazilia.

Producția de porumb este estimată de oficialii brazilieni la 72,2 milioane tone, în creștere față de luna decembrie și mai mică decât recolta record de anul trecut, care a fost de 73 milioane tone. Mai puțin optimiste sunt estimările privind producția de grâu, care va fi mai mică, din cauza reducerii suprafeței cultivate.

Impactul secetei asupra prețurilor produselor alimentare

Serviciul pentru Studii Economice (The Economic Research Service - ERS) al Departamentului Agriculturii din SUA, prin raportul emis în 21 decembrie 2012, avertizează asupra faptului că ritmul de creștere a prețurilor la produsele alimentare în 2013, va fi, cel mai probabil, mai mare decât în 2012, ca urmare a impactului secetei de anul trecut asupra producției agricole. ERS apreciază că prețurile produselor alimentare, pe plan mondial, vor crește cu 3-4% în 2013, față de 2012.

Creșterea prețului mediu al produselor alimentare în 2012 a fost de 2,25-2,75%, comparativ cu 2011. În 2011, față de anul anterior, prețul alimentelor a crescut cu 3,7% iar în 2010 cu 0,8%.

Revista Ferma

USD/tonă pentru contractele cu livrare în noiembrie.

La rapiță prețul contractelor Futures la bursa de la Paris este în ușoară scădere: pentru luna februarie cotația este de 451,50 euro/tonă, 443,00 euro/tonă în luna mai și de 416,50 euro/tonă în august. După această perioadă, prețul va începe să crească ușor.

Prețul orzului pentru malț se menține peste valoarea de 250 euro/tonă în lunile martie (259,00 euro/tonă) și mai (259,25 euro/tonă) și cu o ușoară scădere începând din noiembrie (418,00 euro/tonă).

Cereri și oferte – perioada 18 - 31 ianuarie 2013 (www.agravista.md)

OFERTE

Nume produs	Descriere produsului	Cantitate	Regiune
PRODUSE CEREALIERE			
Grâu	Grâu 23% gluten, 95% IDC	150 tone	Ungheni, s. Cetireni, Telefon: (236) 41236, Telefon mobil: 079613223
Grâu	Grâu alimentară 22% gluten	100 tone	Ungheni, s. Boghenii Noi, Telefon: (236) 48230, (236) 079501481
Grâu	Grâu alimentară 22% glutenă, 90% IDC	100 tone	Ungheni, s. Petrești, Telefon: (236) 42230, 069688805
Floarea-soarelui	Vând floarea soarelui pentru ulei	10 tone	Ungheni, s. Frăsinești, Telefon: (236) 45449, Telefon mobil: 069246057
Floarea-soarelui	Se vinde floarea soarelui de calitate bună	450 tone	Fălești, s. Putinești, Telefon mobil: 69339397
Floarea-soarelui	Floarea soarelui pentru ulei	60 tone	Ungheni, s. Petrești, Telefon: (236) 42324
Porumb	Comercializez porumb boabe	15 tone	Drochia, s. Chetrosu, Telefon: (252) 54610, (252) 27032, Telefon mobil: 068112628, 069353231, Fax: (252) 27032
Porumb	Comercializez porumb alimentară	8 tone	Ungheni, s. Frăsinești, Telefon: (236) 45449, Telefon mobil: 069246057
Orz	Se vinde orz	130 tone	Fălești, s. Putinești, Telefon mobil: 69339397
Orz	Se vinde orz de calitate bună	50 tone	Fălești, s. Navîrneț, Telefon mobil: 069213297, Email: victor_gheni1959@rambler.ru
Soia	Se vinde soia de calitate bună	20 tone	Fălești, s. Putinești, Telefon mobil: 69339397
PRODUSE ANIMALIERE			
Produse animale	Comercializez carne de porc	3 tone	Ungheni, s. Petrești, Telefon: (236) 42561, Telefon mobil: 079045980
Produse animale	Se vinde brânza de oi	1 tonă	Fălești, s. Ciolacu Vechi, Telefon: (259) 78227, Telefon mobil: 067178220
Produse animale	Ouă de găină	25000 bucăți	Ungheni, s. Pîrlița, Telefon: (236) 92373, Telefon mobil: 069108128
LEGUME			
Varză	Varză de Pechin	10 tone	Ungheni, str. Eminescu, 10, Telefon mobil: 079574905
Varză	Varză de Pechin	10 tone	Ungheni, s. Manoilești, Telefon: (236) 73253, Email: vladislav_glodeanu@mail.ru
FRUCTE			
Prune	Prune uscate	10 tone	Ungheni, str. Ion Neculce, 26, Telefon: (236) 34036, (236) 34010, Telefon mobil: 079519279, 079532431, Fax: (236) 34197, Email: plumcom@hotmail.ru
Mere	Comercializăm mere, soiul Idared, calitate bună	30 tone	Edineț, s. Ruseni, Telefon: (246) 24384, Telefon mobil: 069850728
Mere	Vând mere soiul Idared, Florina, Simirenco	2 tone	Ungheni, s. Cetireni, Telefon: (236) 41382, Telefon mobil: 079171730
Mere	Mere soiul Idared, Golden	4 tone	Ungheni, s. Florițoaia Veche, Telefon mobil: 069359135
Mere	Se vând mere, soiul Golden, calitate bună	10 tone	Fălești, s. Navîrneț, Telefon mobil: 069213297, Email: victor_gheni1959@rambler.ru
MATERIAL SEMINCER			
Material semincer	Semințe de hrișcă, soiul Cazanca, prima reproducție	1 tona	Fălești, str. Pieței 7, Telefon: (259) 23195, Telefon mobil: 078011066
Material semincer	Semințe de orz de primăvară, soiul Vacula, prima reproducție.	10 tona	Fălești, str. Pieței 7, Telefon: (259) 23195, Telefon mobil: 078011066

Material semincer	Semințe de orz de primăvară, soiul Comandor, prima reproducție	12 tone	Fălești, str. Pieței 7, Telefon: (259) 23195, Telefon mobil: 078011066
Material semincer	Semințe de orz de primăvară, soiul Ghetman, prima reproducție	10 tone	Fălești, str. Pieței 7, Telefon: (259) 23195, Telefon mobil: 078011066
Material semincer	Semințe de orz de primăvară, soiul Enei, prima reproducție	13 tona	Fălești, str. Pieței 7, Telefon: (259) 23195, Telefon mobil: 078011066
Material semincer	Semințe de Ovăs, soiul Scacun, prima reproducție	4.5 tona	Fălești, str. Pieței 7, Telefon: (259) 23195, Telefon mobil: 078011066
Semințe de legume	Comercializăm semințe de ceapă, soi "Holcedon"	350 kg	Drochia, s. Chetrosu, Telefon: (252) 54610, (252) 27032, Telefon mobil: 068112628, 069353231, Fax: (252) 27032
Semințe de legume	Comercializez semințe de ardei de soi "Atlant"	16 kg	Drochia, s. Chetrosu, Telefon: (252) 54610, (252) 27032, Telefon mobil: 068112628, 069353231, Fax: (252) 27032
Semințe de legume	Comercializez semințe de ardei de soi "Podarok".	25 kg	Drochia, s. Chetrosu, Telefon: (252) 54610, (252) 27032, Telefon mobil: 068112628, 069353231, Fax: (252) 27032
Semințe de legume	Comercializez semințe de ceapă, soi "Holcedon"	500 kg	Drochia, s. Sofia, Telefon: (252) 27032, (252) 30320
Semințe de legume	Comercializăm semințe de ardei dulci, soi "Podarok Moldovi"	8 kg	Drochia, s. Lazo, Telefon: (252) 43292, Telefon mobil: 069867057
NUTREȚURI			
Fân și senaj	Comercializăm fân din amestec de lucernă cu ovăs după prima coasă	500 bucăți	Ocnîța, s. Dinjeni, Telefon: (246) 24384, Telefon mobil: 067119590
Nutrețuri groșiere	Comercializăm baloți de paie de orz	1000 bucăți	Ocnîța, s. Dinjeni, Telefon: (246) 24384, Telefon mobil: 067119590
Porumb	Se vinde porumb pentru furaj	300 tone	Fălești, s. Putinești, Telefon mobil: 69339397
Orz	Comercializăm orz pentru furaj	15 tone	Ocnîța, s. Dinjeni, Telefon: (246) 24384, Telefon mobil: 067119590
ECHIPAMENTE AGRICOLE			
Echipamente agricole	Vând sistem de irigare prin picurare, starea tehnică bună	1 unitate	Fălești, s. Albinețu Vechi, Telefon: (259) 70023, Telefon mobil: 060063686
Echipamente agricole	Se vând păhărele pentru creșterea răsadului	50000 bucăți	Fălești, s. Albinețu Vechi, Telefon: (259) 70023, Telefon mobil: 060063686
ALTELE			
Mijloace de producție	Comercializez îngrășăminte BIO 1 sticlă = 10,00 lei	1000 bucăți	Ungheni, s. Morenii Noi, Telefon: (236) 35747, Telefon mobil: 069171859
Ulei	Vând ulei vegetal (din floarea soarelui)	4 tone	Fălești, s. Horești, Telefon: (259) 77174, (259) 77012, Telefon mobil: 079850249

CERERI

Descriere produsului	Cantitate	Companie	Regiune
Porumb	Porumb furajer	negociabil	Ungheni, s. Petrești, Telefon: (236) 42561, Telefon mobil: 079045980

Mai multe informații găsiți pe www.agravista.md

Vând semințe de lucernă de import din Italia, ambalate în saci a câte 25kg.
Semințe de floarea soarelui Performer F1.
Semințe de legume.
.Creștem răsad de legume și tutun la comandă.
r. Criuleni, s. Ratuș, Spinu Andrei. Tel.: 069241737

DORITI

SĂ ÎNCEPEȚI O AFACERE
ȘI NU ȘTIȚI ÎN CE DOMENIU SĂ INVESTIȚI?

SĂ LUAȚI PREȚ BUN
PE PRODUCȚIA CRESCUTĂ CU MULTĂ MUNCĂ?

ABONAȚI-VĂ LA ZIARUL

AGRO

inform

ȘI VEȚI PRIMI:

- INFORMAȚII DESPRE PREȚURI PE DIFERITE PIEȚE AGRICOLE DIN ȚARĂ;
- CERERI ȘI OFERTE DE PRODUCȚIE AGROALIMENTARĂ;
- RECOMANDĂRI ALE SPECIALIȘTILOR ÎN AGRICULTURĂ DESPRE:
 - creșterea legumelor în seră și câmp deschis,
 - îngrijirea livezilor și viilor,
 - creșterea animalelor,
 - idei de afaceri profitabile argumentate economic.

Prețuri de abonare (lei)				
1 lună	3 luni	6 luni	9 luni	12 luni*
12	36	72	108	132

* august vacanță

Toate acestea la un preț rezonabil de numai 132 de lei pentru abonament anual.

Abonamente la ziarul **AGROMEDIAINFORM**
pot fi perfectate în toate oficiile poștale.

Index de abonare: **PM 21948**

Aici e loc pentru publicitatea ta. tel. 23-56-98